

TARTU ÜLIKOOL
raamatukogu

Aastaruanne 2026

Sissejuhatus	3
Raamatukogu ja lugejad	5
Teenused kasutajatele.....	6
Raamatukogudevaheline laenutus (RVL)	8
Konverentsikeskus.....	9
E-raamatupood.....	10
Raamatukogu koolitused.....	11
Tudengite praktika	12
Uurimistööde juhendamine	12
Arendustegevus.....	13
Avatud teaduse tugitegevused.....	13
Avatud juurdepääs	13
Andmehaldusplaanid.....	14
Keskkonnad	14
TÜ digiarhiiv ADA.....	14
DataDOI	14
OJS platvorm.....	14
Veebirakendus VUTT	14
Kodulehed	15
Andmebaaside katsetused	15
Digiteerimine.....	15
Tööprotsesside kaardistamine	15
IT-taristu	16
Kogude arendamine ja toimingud kogudega	16
Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER	17
Töö käsikirjade, haruldaste raamatute ja fotodega	18
Raamatukoguvõrk ja erialaraamatukogud	18
Koostöö	19
Üle-eestiline lugemisuuring.....	19
Projekt CAELUM	19
Ülikoolisisene koostöö.....	19
Koostöö teiste partneritega	20
Liikmelisus	21
Personal.....	22
Personali areng.....	22

Siseseminarid.....	22
Koolitustel ja konverentsidel ja konverentsidel osalemine.....	22
Tunnustamine.....	23
Muud tunnustused.....	25
Finantsid.....	26
Üritused ja näitused.....	27
Üritused.....	27
Näitused.....	28
Lisa 1. Tartu Ülikooli raamatukogu arvudes 2021–2025.....	30
Tabel 1. Töötajad 2021–2025.....	30
Tabel 2. Tulud ja kulud 2021 –2025 (tuhat eurot).....	30
Tabel 3. Komplekteerimiskulud 2021–2025 (tuhat eurot).....	30
Tabel 4. Raamatukogu komplekteerimiskulude jagunemine valdkonniti 2021–2025.....	31
Tabel 5. Lugejateeninduse näitajad 2021–2025.....	31
Tabel 6. Raamatukogu kogud 2021–2025 (EVS–EN ISO 2789:2003 järgi).....	33
Tabel 7. Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER 2021–2025.....	33
Tabel 8. Kogude hooldus- ja ennistustööd 2021–2025.....	35
Tabel 9. Kasutajakohad ja tehnilised vahendid 2021–2025.....	35
Lisa 2. Läbi viidud kursused, koolitused, seminarid, ekskursioonid, haridusprogrammid.....	36
Lisa 3. Töötajate publikatsioonid.....	39
Lisa 4. Töötajate ettekanded konverentsidel ja seminaridel.....	42
Lisa 5. 2025. aastal eksponeeritud näitused.....	45
Lisa 6. Tartu Ülikooli raamatukogu meediakajastused aastal 2025.....	47
Lisa 7. Töötajate nimekiri seisuga 31.12.2025.....	48

Tartu Ülikooli raamatukogu aastal 2025

2025. aastal tähistas Tartu Ülikooli raamatukogu eesti raamatu 500. aastapäeva – just siin avas raamatuaasta patroon Eesti Vabariigi president Alar Karis eesti raamatu aasta 30. jaanuaril. Samas andis Tartu Ülikooli rektor Toomas Asser üle Friedrich Puksoo nimelise raamatukogunduse auhinna TÜ raamatukogu töötajale Malle Ermelile 2024. aastal ilmunud teose „Tartu Ülikooli raamatukogu 220“ eest. Raamatuaasta avapäevaks valmis raamatukogus ka õppekirjanduse näitus „Õpetusest võrsub iva. Eestikeelsest loengukonspektist kõrgkooliõpikuni“, mis oli suuremahuline raamatukogu ja valdkondade koostööprojekt. Samasse päeva jäi veel raamatukogu ja usuteaduskonna koostöös korraldatud konverents „Eesti raamat 500“, mis andis ülevaate eestikeelse raamatu minevikust, levikust ja ka tulevikust. Raamatuaasta andis veelgi põhjust tegeleda oleviku ja tulevikuga – koostöös Rahvusraamatukogu, Kirjandusmuuseumi ja TÜ ühiskonnateaduste instituudiga viidi läbi üle-eestiline mahukas lugemisuuring, mille tulemused avalikustatakse publikule 14. märtsi konverentsi ja raamatuga.

Seoses lätikeelse raamatu 500. aastapäeva tähistamisega viidi TÜ raamatukogust Riiga esimene lätikeelne aabits. 2025. aastal laenutati raamatukogust teoseid nii Eesti näitustele kui Eesti Kunstimuuseumi korraldatud näitusele Dresdenis.

Lugejaid jagub, tões ka TÜ raamatukogu, sest aastaga kasvas registreeritud kasutajate arv u 4000 võrra. 36 192-st lugejast on enam kui pooled TÜ ja teiste kõrgkoolide üliõpilased, magistrandid ja doktorandid. Nii suure sihtgrupi puhul on selge, et raamatukogu mõtleb paljuski sellele, et raamatukogus veedetud aeg oleks kasulik, meeldiv ja sisukas. Seepärast uuendasime kinnisvaraosakonna abiga tudengite söögiruumi, pakkusime koostöös TÜÜEga 333st lugejatele avatud päevast 40-l päeval ööraamatukogu, korraldasime tervisemuuseumi koostatud näitusel „Uneversum“ une ja magamisega seotud töötubasid, õpetasime neid tegema infootsinguid ja kasutama infosüsteeme ja ka orienteeruma raamatukogus, et kõik vajalikud kohad ja teavikud üles leida.

Raamatukogu külastuste arv kasvas 2025. aastal u viiendiku võrra. Pidades silmas seda, et vähenes laenutuste arv, siis pidi külastajatel olema põhjus, miks raamatukokku tulla. Ainuüksi visuaalse vaatluse põhjal tõesime möödunud aastal, et maja on rahvast täis – meie juurde tuldi õppima, rühmatöid tegema, kohtuma ja ka niisama aega veetma. Ka kasutajate küsitlustest tuli korduvalt välja, et maja hinnatakse rahuliku ja vaikse paigana, mis soodustab töötamist, järjekindlalt tuuakse välja, et mõnusaid õpipesasid ja pehmeid istumiskohti ei jagu kõikidele, nagu ka mitte rohke päevavalgusega kohti raamatukogu suurte akende all. Lugemisaalide istumiskohad ei ole nii populaarsed eelnimetatud mugavuste puudumise tõttu ja seal tuuakse välja ebasobivat ning kasinat valgustust.

Kasutajate eelistused ruumi osas on ajaga muutunud, mistõttu on raamatukogu seadnud prioriteediks arendada ruume samm-sammult kasutajasõbralikumaks. 2025 alguses loodi kultuurikeskkonna osakond, mille ülesandeks on otsida võimalusi kasutajamugavuse parandamiseks, luua majas õdus keskkond, pakkuda näitustega lisandväärtust ning tagada konverentsikeskuse hea toimimine. Konverentsikeskusele oli 2025 igati edukas, teenides senisest enam omatulu, pakkudes teenust väga erineva suuruse ja sisuga sündmuste korraldamiseks. Konverentsikeskust hinnatakse nii ülikooli sees kui väljas.

Raamatukogu tegevuse üheks põhieesmärgiks on arendada ülikooli õppe- ja teadustöö toetuseks kogusid. Komplekteerimissummade piires tellisime vajalikku kirjandust ja e-ajakirju, pikendasime andmebaaside kasutuslitsentse ja töötasime võimalikult täieliku rahvustrükiste arhiivkogu moodustamise nimel. Et erinevaid elektroonilisse ressursse ja andmebaase parimal võimalikul moel kasutada, tuleb lugejaid koolitada. Seda vajadust näevad nii tudengid kui ka õppejõud, sest

infopädevuse kursustel ei ole õppijatest puudust ja sarnase sisuga mooduleid tellitakse ka teiste kursuste raames.

Raamatukogu toetab mitmel moel akadeemilist kogukonda. 2025 jätkus avatud juurdepääsuga publitseerimise nõustamine. Koos grandikeskusega valmistati ette arengufondi projekt, mis võimaldab 2026 toetada avatud juurdepääsuga publitseerimist ja seeläbi tõsta teadlaste teadlikkust erinevatest võimalusest. 2025. aasta mahukaimaks avatud teadusega seotud tegevuseks oli arengufondist toetatud andmehaldurite võrgustiku loomine. See hõlmas nii võrgustiku kokkukutsumist, mitmesuguseid kooolitusi kui suhtluskanalite juurutamist. DataDOI repositoorium täienes aasta jooksul 40 andmekoguga ning parema kasutajamugavuse tagamiseks alustati metaandmete migreerimist Dataversele.

2025. aastal püüdsime ka kommunikatsiooniga astuda oma kasutajatele lähemale. Eesmärk on edastada peamistele kasutajatele selgemaid sõnumeid ja tõsta nende teadlikkust raamatukogu teenustest ja võimalustest. Parandasime oma aktiivsust Instagramis ja muutsime sisuloomestiili. Aasta lõpus hakkasime välja andma uudiskirja „Järjehoidja“, mis toob kord kuus lugejateni uudised, valiku uut kirjandust ning tutvustab kogusid.

Raamatukogu töötajaskond vähenes aasta jooksul, põhjuseks oli pensionile minek, teisele tööle lahkumine ja osalt tuli tööprotsessid ringi korraldada töömahu vähenemise tõttu ning protsesside lihtsustamiseks. Tööraahulolu küsitluse järgi (vastajaid 54) oldi raamatukogus rahul kolleegide abivalmiduse ja tööõhkkonnaga, tööpingetega ja koormusega toimetulek ei valmista probleeme. Tartu Ülikooli hinnatakse tööandjana kõrgelt ning iseäranis kiidetakse töötajate tervisesse panustamise eest terviseedenduskulude katmise näol. Peamise probleemina tõstatub palgaküsimust, mis kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel ei küüni kõikidel juhtudel kultuuritöötaja riikliku miinimumini.

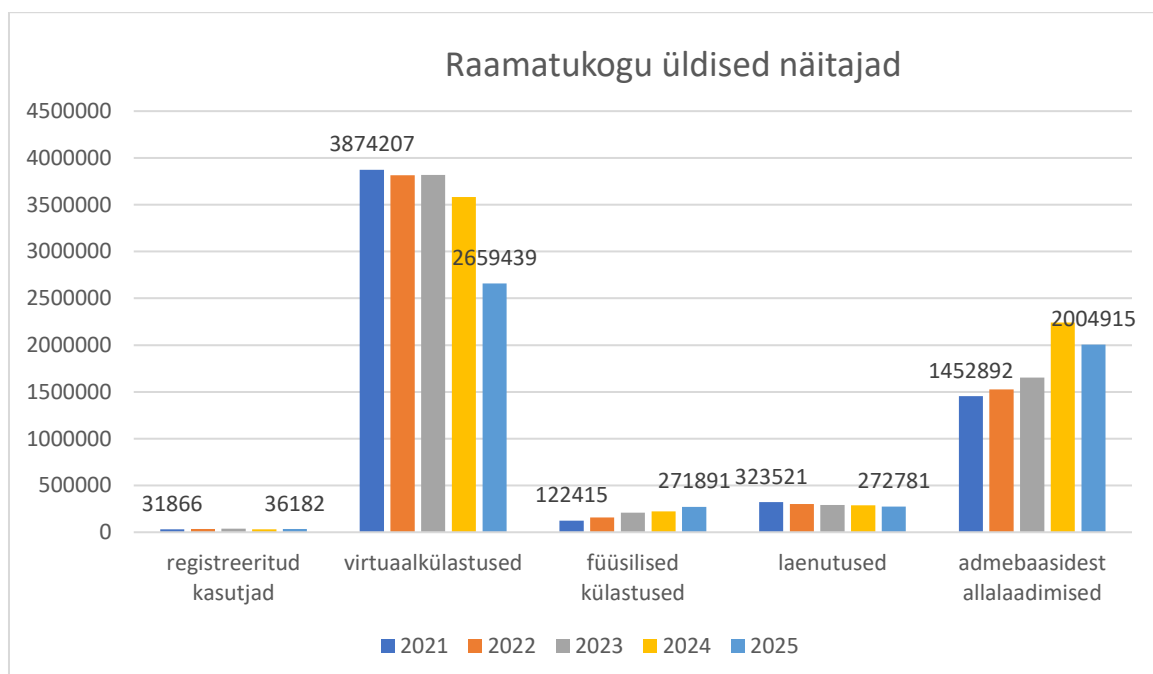
Raamatukogu ja lugejad

Eesmärk nr 1 – Ülikooli õppetöö toetamine ja rikastamine. Raamatukogu arendab kaasaegseid teenuseid ja kursusi, et suurendada ülikooli õppetöö tulemuslikkust, arendada üliõpilaste tulevikuoskusi ning pakkuda üliõpilastele terviklikku ülikoolikogemust.

2025. aasta lõpu seisuga oli TÜ raamatukogu lugejate seas kõige enam TÜ üliõpilasi – 44,4% kogu lugejaskonnast, ülikoolide ja teiste kõrgkoolidega mitteseotud lugejaid oli 18,9%, TÜ magistrante ja doktorante 11,6%, teiste kõrgkoolide üliõpilasi 6,1% ning TÜ õppejõude ja teadureid 5,4%.

2024. aastal oli lugejaandmebaasis 32 439 kasutajat, kuid 2025. aasta lõpuks oli kasutajaid **36 182**, mis tähendab **11,5% kasvu**. Enim kasvas Tartu Ülikooli üliõpilaste hulk (13,5%). TÜ magistrantide ja doktorantide arv kasvas 10,8% võrra. Positiivne kasv oli nähtav ka teistes ülikooliga seotud rühmades. TÜ teenistujate arv suurenes 15,3%. TÜ õppejõudude ja teadurite arv kasvas 3,9%, mis on mõõdukas, kuid stabiilne ning viitab püsivale kasutajaskonnale. EMÜ üliõpilaste arv suurenes 8,3% ning EMÜ õppejõudude ja teadurite arv 1,6%. Teiste kõrgkoolide õppejõudude arv vähenes 11,0% võrra, olles ainus sihtrühm, kus kasutajate arv aasta jooksul kahanes. Samas kasvas teiste kõrgkoolide üliõpilaste arv 2,8%.

Positiivne kasvutrend on Tartu üldhariduskoolide osas: õpilaste arv lugejaandmebaasis suurenes 8,6%. Tähelepanu väärib ka kõrgkoolidega mitteseotud lugejate rühma kasv, mis ulatus 16,3 protsendini. See on üks suuremaid muutusi ning viitab sellele, et raamatukogu hoone ja teenused on üha enam vajalikud ja atraktiivsed ka nendele kasutajatele, kes ei kuulu raamatukogu traditsioonilistesse põhisihtrühmadesse. Meie lugejaskond muutub üha mitmekesisemaks.

Joonis 1. Kasutajad, külastused ja laenutused 2021–2025

2025. aastal oli raamatukogu lugejatele avatud 333 päeval, sealhulgas ööraamatukogu ajal 40 päeval kella 9.00–00.00. Ööraamatukogu korraldati koostöös TÜ Üliõpilasesindusega 6.–24.01.2025, 12.05–06.06.2025 ja 08.–12.2025. Ööraamatukogus pöörati tähelepanu ka puhkepauside võimalustele ehk milliseid nutikaid ja tõhusaid puhkepause pakkuda üliõpilastele lisaks õpikeskkonnale. Selleks kaasati vabatahtlikke ning loodi võimalused tegeleda raamatukogu žongleerimisega, kuna žongleerimisharjutused soodustavad ajutegevust ja keskendumist. Samuti pakuti vabatahtlike juhendamisel venitusharjutusi. Kevadsessiooni palavatel päevadel pakuti koostöös Balbiinoga jäätiseabi. Ööraamatukogu külastasid ka lugemiskoerad Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühingust. Kõik Ööraamatukogus toimunud tegevused ja algatused leidsid aktiivset kasutust ning said tudengitelt head tagasisidet.

Aruandeaastal vähenes laenutuste koguarv võrreldes eelneva aastaga 5,7%. Langus oli suhteliselt ühtlane erinevate laenutusviiside lõikes. Vähenes nii töötaja vahendusel tehtud laenutuste arv (-7,9%) kui ka laenutusautomaatide kasutamine (-5,2%) ning laenustähtaja pikendamiste arv (-5,1%). Märgatav langus toimus hoidlatest lugemissaalidesse kohalkasutamiseks tellitud raamatute laenutustes (-32,9%), eelkõige KHO (-40%) ja muusikaosakonna (-50%) laenutustes. Teenindusosakonnas vähenes laenutuste arv 5%.

Raamatukogu külastuste arv kasvas 2025. aastal võrreldes 2024. aastaga 22.4%: 2024. aastal registreeriti 222 031 külastust, 2025. aastal registreeriti 271 891 külastust.

Need statistilised andmed osutavad kahele paralleelsele trendile: meie lugejaskond ja külastus laieneb ja kasvab, samal ajal kui füüsiliste laenutuste maht väheneb. See peegeldab lugejate suuremat toetumist e-ressurssidele ning kinnitab vajadust arendada raamatukogu teenuseid hübriidse kasutuse suunas.

Külastuste arvu kasv on tähelepanuväärne olukorras, kus füüsiliste laenutuste koguarv samal ajal vähenes. Need kaks suundumust koos viitavad muutustele raamatukogu kasutamise mustrites: raamatukogu külastatakse üha sagedamini mitte üksnes laenutamise eesmärgil, vaid ka muudel põhjustel. Selleks on eelkõige raamatukogu füüsiline keskkond. Külastuste arvu kasv koos laenutuste vähenemisega osutab, et lugejad külastavad aktiivselt raamatukogu, kuid ei käsitle raamatukogu enam eeskätt laenutuspunktina. Raamatukogu nähakse üha enam õppimis-, töötamis- ja koosviibimise keskkonnana, kus kasutatakse rühma- ja individuaaltöörume, tugiteenuseid ning võimalust lihtsalt viibida rahulikus kohas või osaleda üritustel, vaadata näitusi jm. Raamatukogu kasutamine ei pruugi alati väljenduda laenutuses, pigem peegeldab see raamatukogu rolli laienemist. Kokkuvõttes näitavad 2025. aasta andmed, et raamatukogu kasutamine ja lugejate vajadused on muutumas mitmekesisemaks.

Raamatukogu virtuaalsete külastuste arv 2025. aastal oli 2,6 miljonit (vähenes 26% võrra).

2025. aastal vahendas raamatukogu juurdepääsu 96 andmebaasile, mis sisaldasid 79 507 teadusajakirja täisteksti või referaati, hulgaliselt teatmeteoseid ning maailma juhtivate teaduskirjastuste monograafiate elektroonilisi versioone. Otsingute arv teadusandmebaasides ja allalaaditud sisuüksuste arv oli 2024. aastaga samas suurusjärgus (vt lisa 1 tabel 5).

Teenused kasutajatele

Aruandeaasta keskseks märksõnaks lugejateeninduses oli uuendamine, mis peegeldab raamatukogu suunda teenuste kaasajastamisele ja lugejakogemuse parandamisele. Aasta esimesel poolel juurutati uuendatud rühmatööruumide broneerimissüsteem, kevadel avati tudengitele renoveeritud söögituba, sügisel muudeti uudiskirjanduse näituse korraldust ning alustati uue päringusüsteemis (JIRA) katsetamist. Need sammud toetavad raamatukogu arendamist õppimist soodustava keskkonnana, kus on tagatud kiire ja mugav ligipääs teenustele ja infole.

Teenuste arendamisel lähtuti lugejate tegelikest vajadustest ja toetuti eeskätt üliõpilaste tagasisidele, mis koguti küsitluste ja uuringute kaudu (UtlibQual 2024, TÜ majandusteaduskonna magistrantide uurimistööd ning raamatukogu tööprotsesside kaardistamise käigus tehtud küsitlused), aruteludes TÜ Üliõpilasesindusega ning igapäevases suhtluses lugejatega.

Paljud üliõpilased pidasid oluliseks söögitoa uuendamist, kuna see on otseselt seotud põhivajaduste rahuldamisega, et raamatukogus oleks võimalik õppida pikemat aega. Tudengite söögitoa renoveerimist rahastas TÜ ja seda aitas korraldada KVO, kujunduslahenduse lõi disainerifirma Kosmos. Kevadsessiooni ööraamatukogu raames avasime 12. mail renoveeritud söögitoa, kus tudengi saavad soojendada ja süüa kaasa toodud toitu. Lugejate kasutuses on mikrolaineahi, nõudepesumasin, veekeetja, kohviautomaat, kohvitassid ja taldrikud ning isegi tervisliku toidu retseptid. Hubane ja praktiline keskkond on tudengite poolt väga hästi vastu võetud.

Üks üliõpilaste vajadusi on rühmas õppimise võimalus. Sellele paremini vastamiseks uuendasime rühmatööruumide broneerimissüsteemi ning täpsustasime teenuse kasutamise tingimusi. Uuendused tegid selgemaks rühmatööruumide kasutamise reeglid, erinevate sihtgruppide õigused ning ruumide akadeemilise kasutuse põhimõtted. See toetab ruumide mugavat broneerimist ja sihipärast kasutamist ning aitab vältida arusaamatusi.

Raamatukogu tulemuslikuks kasutamiseks on oluline, et lugejad oleksid piisavalt pädevad e-kataloogi ja andmebaaside kasutamisel ning leiaksid hõlpsalt üles vajalikud teenused, kogud ja ruumid. Kuna raamatukogu teenuste valik on lai ja hoone arhitektuuriliselt keerukas, vajavad lugejad sageli personaalset abi, eriti õpingute alguses. Erialainfo spetsialistid korraldasid esmakursuslaste jaoks mõlema semestri alguses raamatukogu kasutamise baaskoolitusi: kuidas otsida ESTERist raamatut, orienteeruda hoones, sh lugemissaalides ja avahoidlas, broneerida rühmatööruume ning kasutada laenutus- ja tagastusautomaati jms. Lisaks tegid lugejateenindajad maja ja teenuseid tutvustavaid lühiekskursioone eesti ja inglise keeles. Need olid mõeldud mitte ainult uutele tudengitele, vaid kõigile, kes esmakordselt tulevad meie majja ja soovivad meie teenustest ja võimalustest rohkem teavet.

Nõustamine ja päringutele vastamine toimub nii teeninduspunktides kui ka e-posti ja telefoni teel ja ka sotsiaalmeedias. Lugejaid toetatakse ka erinevate teenuste kasutamisel, nt kopeerimine, trükkimine, skaneerimine, ning avakogus orienteerumisel. Õppejõududele pakutakse semestri-laenutust ja ainepakettide koostamist. Erialainfospetsialistid nõustavad lugejaid erialainfootsingu, andmebaaside ja muude e-ressursside kasutamisel ning aitavad andmehaldusplaanide koostamisel.

Seni puudus meil siiski kaasaegne keskkond, kus hallata lugejate online-päringuid süsteemselt ja läbipaistvalt. Uue õppeaasta alguses katsetasime päringute haldamist JIRA keskkonnas ning esitasime TÜ IT osakonnale ettepanekud süsteemi juurutamiseks raamatukogutöösse. See võimaldab päringuid paremini jälgida ja arhiveerida, vajadusel suunata vastavale spetsialistile ning toetab ühtlasemat teenusekvaliteeti. Loodame uue süsteemi rakendada 2026. aastal.

Lugejateeninduse oluline ülesanne on ka raamatute sujuva ringlemise ja kättesaadavuse tagamine. Selleks suhtleme aktiivselt võlgnikega ning vajadusel teeme koostööd inkassofirmaga. Aruandeaastal saadeti võlglastele meeldetuletusi ja hoiatusi inkasso kaasamise kohta, millele reageeris võlglastest märkimisväärne osa. 2025. aastal tasuti viiviseid kokku ligikaudu 21 000 euro ulatuses.

Lugejate ettepanekul muudeti suureformaadiliste trükiste laenutuskorda. Eesti- ja võõrkeelsed C-formaadi raamatud, mis on ilmunud alates 1946. aastast, said uued asukohakoodid ning nüüd on neid võimalik koju laenutada. See parandab ligipääsu eriformaadis trükistele ja suurendab kogude kasutusvõimalusi.

Raamatukokku saabunud kirjandusest ülevaate andmiseks tehti regulaarselt saabunud kirjanduse näitust nii virtuaalselt kodulehel kui ka füüsilise väljapanekuna. Aasta lõpus korraldati väljapaneku süsteem ümber. Selle käigus kaardistati saabunud raamatute liikumine raamatukogus osakondade vahel kuni lugejani, arvestades erialakogudesse deponeerimist ja õppejõulaenutust. Valminud

protsessikaart selgitab osakondade rolle ja vastutust. Kasuliku arenguna saavad lugejad nüüd raamatuid laenutada otse näituselt ning uus kirjandus jõuab kasutajateni senisest kiiremini.

Samuti täpsustati aruandeaastal mitmeid raamatute väljastuse protsesse, et parandada koostööd lugejateenindusega tegelevate osakondade vahel ja muuta töökorraldus selgemaks.

Jätkuvalt tutvustati huvilistele kaitsmisele lubatud väitekirju, korraldades jooksvalt nende väljapanekut. Samuti tehti Tartu Ülikooli sünnipäevaks näitus viimase aasta jooksul igas TÜ valdkonnas kaitsstud doktoritöödest.

Kõikides avakogudes toimus aasta jooksul inventuur, mille käigus hinnati ka teavikute ringlust, vähese kasutusega teavikud saadeti hoidlasse või e-poodi. Avakogu täiendamisel toetuti palju õppejõudude soovidele ja soovitudele.

Endiselt osutati koduteenindust, kus tellitud raamatud viidi koju kätte lugejatele, kes ei saa raamatukogu külastada seoses füüsiliste või sensorsete erivajadustega.

Teenuste pakkumisel tuli teha ka teadlikke valikuid, ühelt poolt on see seotud kulude vähendamisega, kuid teiselt poolt ka nõudlusega – printerite juures ei ole järjekordi. Maja vajadused rahuldavad 1. ja 2. korrusel asuvad printerid, 3. korruse vaikselaale printerit enam ei hangitud.

Kasutajatega paremaks suhtlemiseks hakkas aasta lõpus ilmuma uudiskiri „Järjehoidja“, mis kord kuus viib lugejateni uudised raamatukogu sündustest, valiku uut kirjandust ja tutvustab kollektioone. Uuendati ka Instagrami sisu stiili, et paremini üliõpilasteni jõuda.

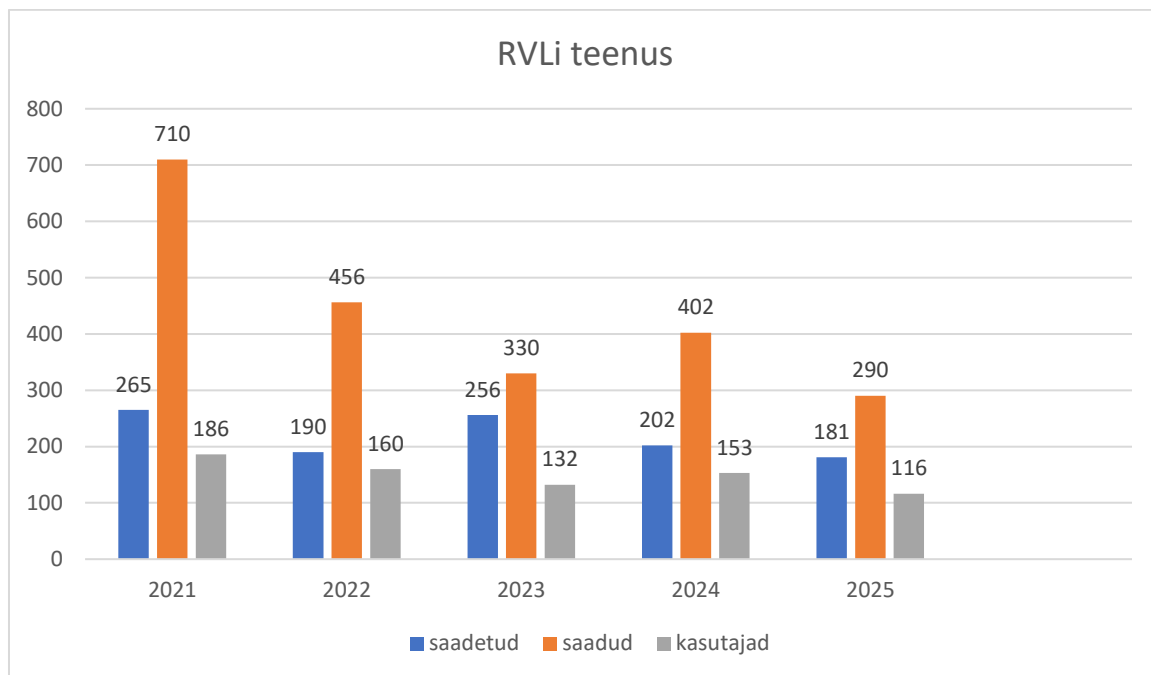
Raamatukogudevaheline laenutus (RVL)

RVL-i tellimuste täitmisel on jätkuvalt keskne roll operatiivsusel. Kui RVL ei suutnud tellimust rahuldada, siis vaatasid erialainfo spetsialistid tellimuse üle ning vajaduse ja võimaluse korral hangiti soovitud trükis, e-raamat või ligipääs elektroonilisele teavikule.

RVLi teenust kasutab eelkõige Tartu Ülikooli akadeemiline pere. Üks suuremaid trükiste ja artiklite tellijaid aruandeaastal oli Tartu Ülikooli kliinikum. Lisaks TÜ teaduritele ja õppejõududele tellisid RVLi kaudu ka teised asutused, sealhulgas Underi ja Tuglase kirjanduskeskus ning Eesti Keele Instituut. Püsivateks partneriteks on Tallinna Ülikooli akadeemiline raamatukogu, Balti Kaitsekolledži raamatukogu ja riigikohtu raamatukogu. Aruandeaastal lisandus partnerite hulka ka väiksemaid raamatukogusid üle Eesti – enim tellimusi esitati Viljandi Linnaraamatukogust ja Saare maakonna keskraamatukogust. Välismaistest tellijatest olid traditsiooniliselt esindatud Läti, Leedu ja Soome ning mitmete Euroopa kõrgkoolide raamatukogud.

RVLi teenuse kasutus viimastel aastatel märgatavalt vähenenud. 2025 kahanes RVLi kaudu teistele raamatukogudele saadetud kirjanduse koguarv 202-lt 181-le, mis tähendab ca 10% langust peamiselt originaalteavikute saatmise arvelt. Langes ka RVLi kaudu saadud kirjanduse hulk, mis vähenes 402-lt 290-le ehk ligikaudu 28% võrra. Üldiselt on RVLi teenuse kasutus viimase viie aasta jooksul järjepidevalt vähenenud ning 2024 toimunud väike tõus ei muutnud üldist pikaajalist suunda.

Teenuse kasutamise vähenemine ei ole seotud teenuse kvaliteedi ega kättesaadavuse halvenemisega, vaid peegeldab laiemaid muutusi teadus- ja raamatukogumaastikul. Üha suurem osa teadustekstidest on kättesaadav elektrooniliste ajakirjade, e-raamatute ja andmebaaside kaudu, teenust mõjutab ka avatud juurdepääsu levik. Samas on kasvanud teenusega seotud lisakulud, sh postikulud, mis on tinginud teenuse hinna tõstmise vajaduse. Sarnast trendi RVLi teenuse kasutamisel on täheldatud Euroopa ja Põhja-Ameerika teadusraamatukogudes juba enam kui kümne aasta vältel, mistõttu ei ole meie olukord erandlik. Paljud Euroopa ülikooliraamatukogud käsitlevad RVLi pigem tugiteenusena eriliste huvidega teadlaste jaoks.

Joonis 2. Raamatukogudevahelise laenutuse tellimused ja kasutajad 2021–2025

Konverentsikeskus

2025. aastal teenis raamatukogu ruumide rendiga kokku 114 580 eurot, millest 86,9% tõi sisse konverentsikeskuse tegevus. Konverentsikeskuse tulud kasvasid võrreldes 2024. aastaga 18,6%. Aasta jooksul toimus konverentsisaalis 94 üritust. Konverentsikeskuses tegi jätkuvalt koostööd TÜ visuaalmeedia talituse ning teiste salvestust ja ülekandeteenust pakkuvate firmadega.

2025. aastal lisandus konverentsikeskuse väljaüritavate ruumide nimekirja 3. korrusel asuv väike seminariruum Kambja (35 m²).

2025. aasta sügisel toimusid konverentsikeskuses mitmed TÜ osalusega rahvusvahelised üritused.

25.–26.09 *14th International Conference of Young Folklorists* (Rahvaluule õppetool)

14.–17.10 *Exploring Star-Planet-Disk Connections* (TÜ Observatoorium)

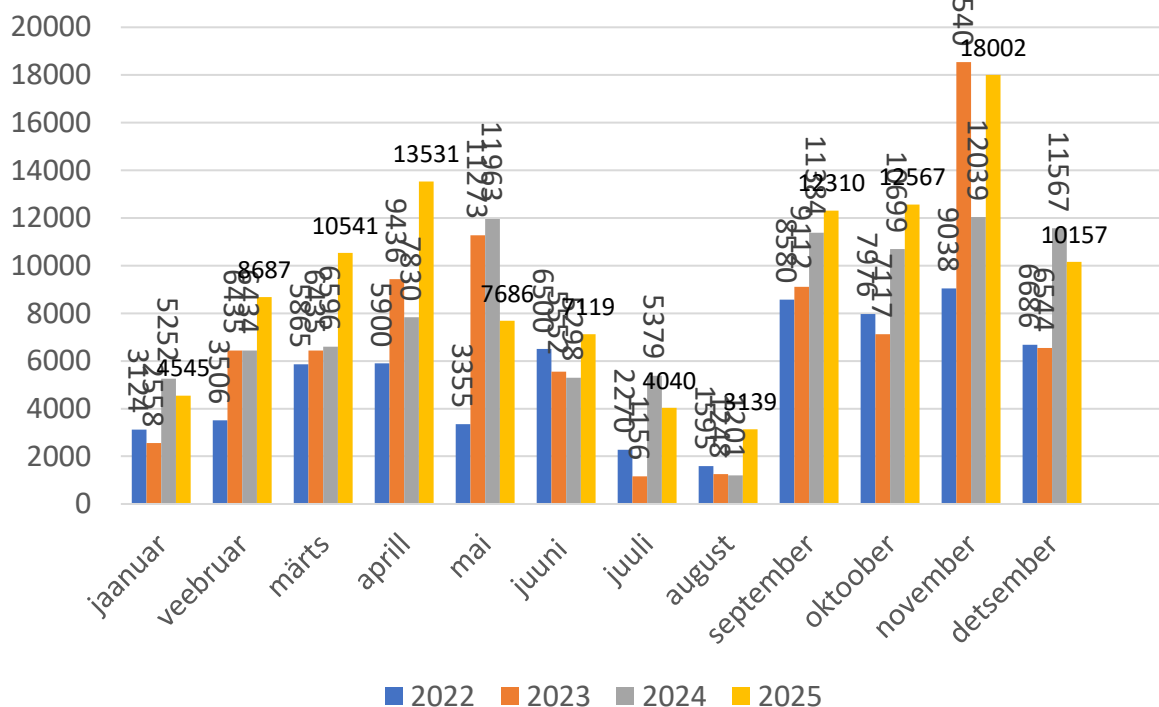
12.–13.11 *The 30th Nordic Conference on Secure IT Systems* (Arvutiteaduste instituut)

27.11 *Climate Compass 2025: The Art of Adaptation in the Light of Science* (Kliimauuringute keskus)

Ülikooli maineüritus lahtiste uste päev toimub juba mitmendat aastat raamatukogus ja see traditsioon jätkub. Lisaks korraldasid ülikooli valdkonnad ja erialaseltsid raamatukogus erinevate erialade tudengite karjäärpäevi, sügiskooli (nt arstiteaduse üliõpilaste karjäärpäev, Maarjavälja karjäärpäev, HUMA sügiskool). Lisandusid pikaajalised, terve aasta vältavad kursused, seminarid, mis jätkuvad ka 2026. aastal. On hulk lojaalseid kliente, kes eelistavad just TÜ raamatukogu ruume oma ürituse toimumiskohana, nt Tartu linnavolikogu, Balti Kaitsekolledž, TÜ kliinikum, Eesti Kognitiivse ja Käitumisteraapia Assotsiatsioon, AS Reisiekspert, Publicon OÜ, MTÜ Tark Õppija jm.

Tagasiside konverentsikeskuse teenustele ja korraldusele on väga hea (sõnaline tagasiside, erinevad kasutajate küsitlused).

Konverentsikeskuse renditulu

Joonis 3. Konverentsikeskuse renditulu 2022–2025

E-raamatupood

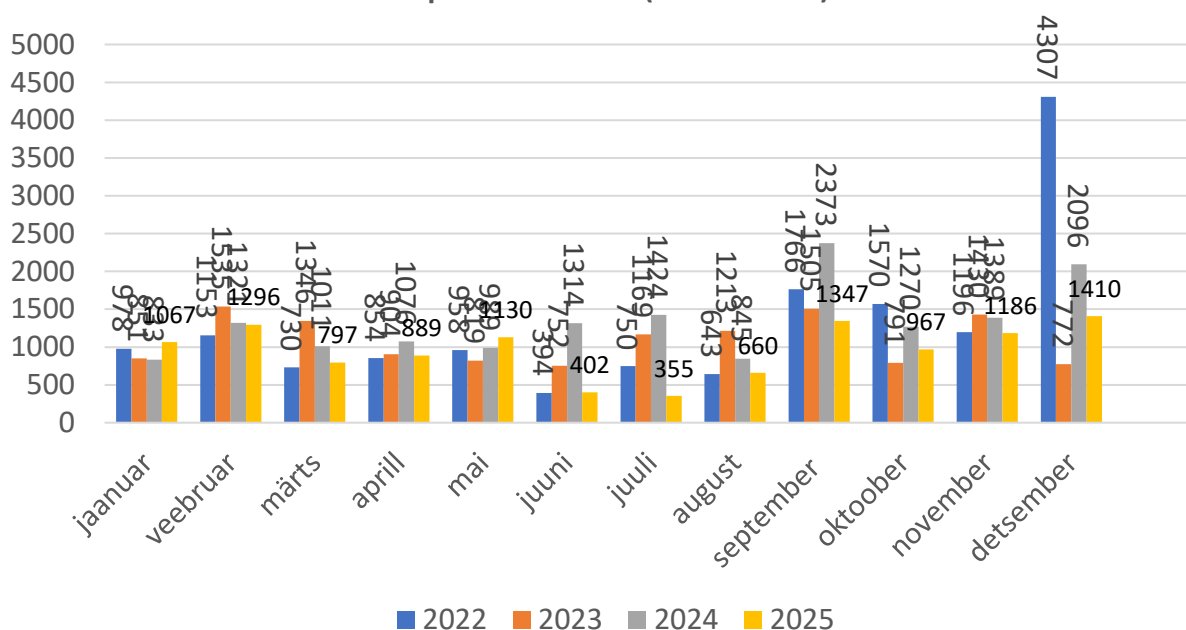
Raamatukogu teenuste hulka kuulub ka e-raamatupood, kust saab tellida raamatukogus maha kantud trükiseid. 2025 e-poes müüdud trükiste arv ja käive langesid: aasta jooksul tehti 736 tellimust: osteti 1761 raamatut ja plaati kogusummas 11 531 eurot. Populaarsemateks müügi kategooriateks olid ajalugu (227 trükist), meditsiin (156), ilukirjandus (200) ja helikandjad (111).

Tellimusi laekus lähiriikidest, nt Lätist ja Soomest, aga ja teistest Euroopa riikidest ja Iisraelist, Jaapanist, Kasahstanist. 2025. aasta lõpu seisuga on e-poes aktiivses müügil 9398 erinevat nimetust raamatuid ja heliplaate. Trükiste ja plaatide koguarv e-poe baasis on 19 598. Aastaga lisandus müüki 1143 nimetust.

Õppeaasta alguses toimus e-poes sooduskampaania, mil kogu kaup oli 20% soodsam. Septembrist kujuneski 99 tellimuse ja müüdud 340 trükisega kõige suurema käibega kuu (1347 eurot). Kevadise kirjandusfestivali Prima Vista ajal muutsime e-poe üheks päevaks füüsiliseks raamatupoeks ja olime oma raamatutega väljas Raekoja platsil raamatulaadal.

E-poeega teenitud omavahendite eest ostsime näiteks uusplatonist Thomas Tayloriga teoseid ja sarja „Edinburgh Companions to Global Christianity“ köiteid.

E-poe müük (eurodes)

Joonis 4. E-poe müük 2022–2025

Raamatukogu koolitused

Ülikooli õppetöö rikastamiseks ning üliõpilaste tulevikuoskuste arendamiseks pakub raamatukogu infopädevuse, avatud teaduse ja teadusandmete haldamise koolitusi tudengitele ja ülikooli töötajatele. Erialainfo osakond korraldab õppuritele erialaseid e-kursusi. Bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilastele viiakse läbi e-kursus „Infopädevuse alused“, magistrantidele ja doktorantidele aga kursus „Sissejuhatus erialainfootsingusse“. Doktorantidele on suunatud ka kursus „Teadusandmete haldus ja publitseerimine“.

Ülikooliväliselt toimus koolitusala koostöö Tartu Kõrgema Kunstikooli (andmebaasid) ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Eesti Kunstiakadeemia, Andmekaitse Inspektsiooni.

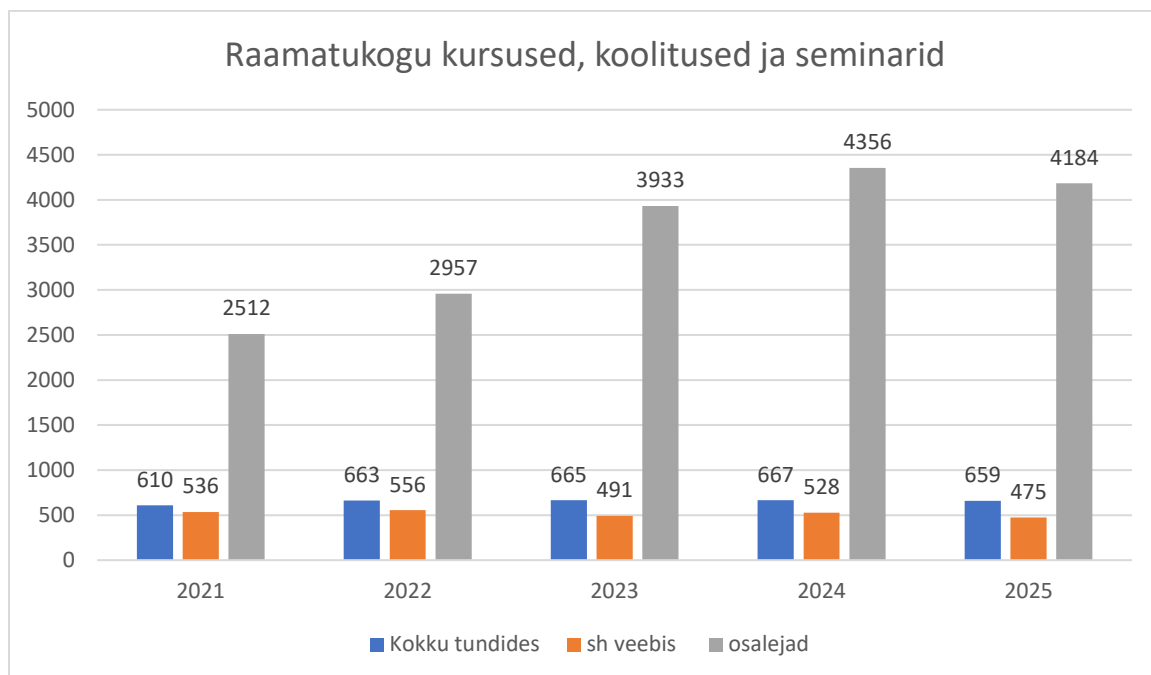
Tartu linna hangitavate aktiivõppeprogrammi raames jätkus gümnaasistide koolitamine. Programme tellisid Tartu Treffneri Gümnaasium ja Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium. Pikaajalised kontaktid on ka Miina Härma Gümnaasiumiga, kes finantseeris õpilaste koolitusi kooli eelarvest.

Raamatukogu koolitusmaterjale hoitakse ajakohasena ning need on avatud juurdepääsu põhimõtteid järgides raamatukogu kodulehel kõigile kättesaadavad. Õppijatelt kogutakse tagasisidet ning sellest lähtuvalt parendatakse õppematerjale. Koolitusi pakutakse eesti ja inglise keeles. 2025. aastal osales kõikidel raamatukogu korraldatud koolitustel kokku 3734 kasutajat, neist 2039 veebi teel. Koolitusi tehti kokku 632 tundi, neist 475 tundi veebis (vt lisa 2).

Aprillist toimib Tartu Ülikoolis andmehaldurite ja avatud teaduse nõustajate võrgustik. Raamatukogu korraldas võrgustiku liikmetele iga uus spetsiaalseid koolitusi: 2025. aastal jooksul viidi läbi üheksa koolitust nii veebis kui kohapeal, antud koolitustest osavõtt 234 osalejat.

Sügisest teeb raamatukogu koostööd Eesti Doktorikooliga. Koostöö raames pakuti 2025. aasta septembris ja oktoobris Eesti doktorantidele kaks koolitust avatud teaduse ja avatud juurdepääsu teemadel.

Lisaks viidi läbi ekskursioone, milles osales kokku 1035 inimest. Vt täpsemalt lisa 2.

Joonis 5. Raamatukogu kursused, koolitused ja seminarid ning osalejad 2021–2025

Tudengite praktika

Raamatukogu pakub üliõpilastele mitmekesiseid praktikavõimalusi, alates tööst kogude ja infosüsteemidega kuni näituste korraldamiseni. Praktikandid saavad osaleda ka konserveerimise ja kogude säilitamise praktikal ning tegeleda digiteerimise, digiarhiivi halduse ja õiguslaste ülesannetega. Praktikakohti leidub ka tõlkijatele, keeleteimetajatele, kommunikatsiooni ja teiste erialade tudengitele.

2025. aastal läbis praktika 14 tudengit (kokku 45 EAP ulatuses) ja 1 gümnaasiumiõpilane. Neist kaheksa olid TÜ maailma keelte ja kultuuride instituudist, kaks kultuuriteaduste instituudist, üks usuteaduskonnast, üks ajaloo ja arheoloogia instituudist, üks arvutiteaduste instituudist ja üks Pallase kõrgemast kunstikoolist. Lisaks sooritas uurimistöö praktikat üks Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilane.

Märtsis oli raamatukogu esindatud TÜ humanitaarvaldkonna töö- ja praktikamessil, mis andis hea võimaluse tutvustada raamatukogu kui mitmekesist töö- ja praktikakohta, luua kontakte tudengitega ning suurendada teadlikkust raamatukogu pakutavatest karjäärivõimalustest.

Uurimistööde juhendamine

2025. aastal kaitsti raamatukogu kogude põhjal kaks uurimistööd.

Jaana Jurtšenkova, klassikalise filoloogia osakond, magistritöö „Johannes Gezelius vanema „Lexicon Graeco-Latinum“: loomiskontekst, struktuur ning tähtede alfa, beeta ja gamma editsioon“ (juhendas Janika Päll); (<https://hdl.handle.net/10062/115708>);

Ann-Marii Salutee, germanistika osakond, bakaleureusetöö, „Bildung durch Literatur: Eine Analyse von Karl Morgensterns Autorenempfehlungen in seiner Rede „Plan im Lesen““ (juhendas Janika Päll, kaasjuhendaja Katrin Saar germanistika osakonnast) (<https://hdl.handle.net/10062/115719>).

Hetkel teevad oma uurimistööd TÜ raamatukogu kogude põhjal veel neli doktoranti (2 Janika Pälli, 1 Meelis Friedenthali ja üks mõlema kaasjuhendamisel).

Arendustegevus

Eesmärk 2 – Teadus- ja arendustegevuse partner ja keskkond – raamatukogu panustab aktiivselt Eesti ja ülikooli teaduspoliitika arendamisse ning edendab teadustaristut, pakkudes teadlaskonnale vajalikke tugiteenuseid ja aidates kaasa ülikooli teadustulemuste levitamisele.

Avatud teaduse tugitegevused

Raamatukogu jätkas 2025. aastal avatud teaduse tegevuse ja põhimõtete toetamist: korraldati infoüritusi, koolitusi ja nõustati teadlasi individuaalselt.

2025 loodi üleülikooliline andmehaldurite ja avatud teaduse nõustajate võrgustik, mida rahastati ühe aasta jooksul Tartu Ülikooli arengufondist. Võrgustiku eesmärgiks on tekitada ülikooli valdkondadesse kompetentsed inimesed, kes on valmis teisi oma valdkonna teadlasi nõustama nii andmehalduse kui avatud juurdepääsu teemadel. Raamatukogu korraldas võrgustiku liikmetele erinevatel teemadel koolitusi (kokku 9 koolitust aasta jooksul).

Koostöös DataCite partneritega toimus 22. mail Tallinna Ülikoolis avatud teaduse seminar „Teadusandmed kaosest korrani – kogemuslood“ ning oktoobris traditsiooniline avatud juurdepääsu nädal kõikides DataCite partnerülikoolides.

Raamatukogu osales aktiivselt TÜ partnerlusprojektides, näiteks Skills4EOSC (lõppes augustis), mille tulemusena valmis avatud teaduse koolitusprogramm, mida ka Eestis tutvustatakse.

2025. aastal väljastati DataCite Eesti kaudu Eesti teadusandmetele 2331 DOI-d.

Alates 2025. aastast on DataCite Eesti Teadustaristu teekaardi objekt osana projektist „Eesti teadus- ja kultuuriandmete digitaristu“ (2025-2029). DataCite partnerite ülesandeks on antud projektis jagada teavet avatud teadusest, koolitada Eesti teadlasi ning väljastada DOI-sid Eesti teaduse tulemitel.

Avatud juurdepääs

Raamatukogu toetab avatud juurdepääsuga (*Open Access, OA*) publitseerimist, pakkudes teadlastele teenuseid ja juhiseid, kuidas oma teadustöid avatud juurdepääsuga ajakirjades avaldada. Lisaks haldab raamatukogu avatud lähtekoodiga repositooriume, nagu ADA, DataDOI ja publitseerimisplatvormi OJS, mis võimaldavad teadlastel oma uurimistööde ja andmete säilitamist ning jagamist.

Mitmed teaduse rahastajad nõuavad artiklite avaldamist avatud juurdepääsuga ja nende tingimuste täitmiseks on mitmeid erinevaid võimalusi. Raamatukogu sai 2025. aastal üle 60 päringu teadlastelt, kes vajasisid nõustamist või abi OA artiklite avaldamiseks. Peamiselt on nõustatud teadlasi, kes on seotud Euroopa Horisont projektidega. OA nõuete täitmiseks pakub raamatukogu isearhiveerimise tugiteenust TÜ digiarhiivis ADA, kus kolmes TÜ valdkonna kollektsioonis on loodud eraldi „Euroopa Liidu rahastatud projektide“ alamkollektsioonid. Iga valdkonna all on erinev arv Horisont 2020 ja Euroopa Horisondi projektide kollektsioone,

- Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond: 0 projekti kollektsiooni.
- Loodus- ja täppisteaduste valdkond: 8 projekti kollektsiooni.
- Meditsiiniteaduste valdkond: 3 alamkollektsiooni publikatsioonidega.
- Sotsiaalteaduste valdkonnal: 12 projekti kollektsiooni.

Kokku lisati 2025. aasta jooksul digiarhiivi ADA 38 teadusprojektidega seotud publikatsiooni. OA avaldamise toetamiseks sõlmis raamatukogu ELNET konsortsiumi kaudu mitme teaduskirjastusega nn üleminekulepingud (*Transformative Agreement / Pay and Publish model*), mille alusel võimaldati TÜ

teadlastel avaldada OA artikleid tasuta või allahindlusega. Näiteks EIFL (*Electronic Information for Libraries*) rahvusvahelise konsortsiumi abil lepiti kokku avaldamistasude soodustingimused erinevate teaduskirjastustega (sh Brill, IWA Publishing, Taylor & Francis, World Scientific). TÜ teadlaste seas sai positiivset tagasisidet üleminekuleping kirjastusega Cambridge University Press, mille alusel ei pea nad OA publitseerimise eest maksma. Teaduskirjastustega sõlmitud üleminekulepinguid sõlmitakse ka järgmiseks perioodiks. Kirjastuste nimekiri ja tingimused on leitavad raamatukogu kodulehel <https://utlib.ut.ee/et/sisu/oa-publitseerimine>.

Andmehaldusplaaniid

Teaduse rahastajad küsivad teadlastelt andmehaldusplaanid (AHP), et töötamine andmetega oleks planeeritud, turvaline ning eetiliselt ja juriidiliselt korrektne. Raamatukogu pakub teadlastele ja doktorantidele koolitusi andmehaldusplaanid koostamiseks nii grandid taotlemisel kui ka enne AHP kohustuslikku esitamist rahastajale. Lisaks koolitustele toimub aastaringne konsulteerimine ning abi andmehaldusplaanid nõuetekohase täitmise osas.

Tiiu Tarkpea on Eesti Teadusagentuuri teaduseetika ja andmehalduse eksperdikomisjoni liige. Komisjonis hinnatakse taotlejate esitatud andmehalduse kirjeldusi ning antakse soovitusi andmehalduse paremaks korraldamiseks.

Raamatukogu viis läbi ka mitmeid teadusandmete haldamise koolitusi, mis on toodud lisa 2.

Keskkonnad

TÜ digiarhiiv ADA

ADA sisaldab 2025. aasta seisuga 110 856 nimetust. Võrreldes eelmise aastaga on nimetuste kasv 8%. Google Analyticsi järgi oli kasutuste arv 1 406 338. 2025. aastal juurutati ADAs IIIF funktsionaalsus pildiformaadis (jpg, tif) failide kuvamiseks. IIIF on avatud standardite kogum, mis võimaldab veebis mugavalt suuremahulisi digitaalobjekte kasutada. Sellega seoses pandi püsti täiendav IIIF Cantaloupe server ETAIS pilveteenuse majutuses. Tegelesime ka ADA kiiruse probleemidega, kasutajakiht käib nüüd kiiremal virtuaalserveril ETAIS pilveteenuse majutuses. Sõlmiti koostöölepe Eesti Pärimusmuusika Keskusega nende pärimusmuusika alaste uurimuste pikaajaliseks säilitamiseks.

DataDOI

Teadusandmete repositoorium täienes 40 andmekoguga. Uuendatud Datacite Fabricas metaandmete skeem versioonile DataCite 4.0. Metaandmete migreerimiseks Dataverse tarkvarale on tehtud vajalikud arendused (Native API skriptid). Lõpetatud on migreerimise testid. Google Analyticsi järgi oli veebilehe vaatamisi 32 281.

OJS platvorm

TÜ raamatukogu hallataval elektrooniliste teadusajakirjade avaldamise platvormil on kättesaadavad 25 ajakirja. Lisandus Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli koostöös väljaantav ajakiri „Arheoloogilised välitööd Eestis“. Google Analyticsi järgi oli veebilehe vaatamisi 601 988.

Veebrakendus VUTT

Alustati ajalooliste dokumentide transkriptsioonide vaatamiseks ja toimetamiseks mõeldud veebrakenduse VUTT (VaraUusaegsete Tekstide Töölaud) arendust. Rakendus kuvab skaneeritud dokumendi pilti ja LLM-iga tuvastatud teksti kõrvuti, võimaldades teksti parandada ja annoteerida. Töölaud on tulevikus vabalt kasutatav, see lihtsustab teadlaste töö ning on kasutatav õppetöös.

Kodulehed

Raamatukogu välisveebi vaatamisi on Google Analyticsi järgi 109 345. See number ei näita täielikku kasutust, kuna loetakse ainult neid kasutusi, mille kohta on kasutajate poolt statistikaküpsiste kasutamise nõusolek antud.

Raamatukogu siseveeb viidi 2025 aastal SharePointi keskkonda ja lõpetati eraldiseisva veebikeskkonna ülevõtmine.

Andmebaaside katsetused

2025. aastal pakuti ülikooli liikmeskonnale võimalust tutvuda ühe uue andmebaasi (Overton) ja ühe andmebaasi lisarakendusega (WOS Research Assistant), kuid juurdepääsu neile ei ostetud. 2024 aastal katsetatud Scopus AI, millele osteti juurdepääs alates 2025 aasta jaanuarist, on leidnud tihedat kasutust – 19 889 otsingut.

Periood	Andmebaas	Teema	Valdkond
10.02. - 16.04.2025	WOS Research Assistant	AI-tööriista katsetus	Kõik
14.10. - 14.11.2025	Overton	Võimaldab vaadata, kuidas TÜ teadlastele on viidatud poliitikadokumentides	Kõik

Joonis 6. Andmebaaside katsetused 2025

Digiteerimine

Lähtuvalt raamatukogu vajadustest ja digiteerimiskavast on raamatukogu vahenditega digiteeritud ja TÜ digiarhiivis ADA kättesaadavaks tehtud 3302 nimetust (287 718 kaadrit). Tasulist digiteerimisteenust osutati 3665,52 euro eest.

EUIPO Kaubanduskäibest väljas olevate teoste portaali on laetud 2720 uut kirjet. Sealhulgas üliõpilastöid, mis varem digiteeritud, aga seni olnud piiratud juurdepääsuga. Varasemalt portaali laaditud 11974 teost on nüüdseks saanud vaba juurdepääsu loa.

Tööprotsesside kaardistamine

2024 lõpus ja 2025 alguses tehti ettevalmistused tööprotsesside kaardistamiseks: protsesside ja dokumentatsiooni koondamine, välise partneri valimine, sissejuhatav seminar kõikidele töötajatele kaardistamisprotsessi selgitamiseks. Eesmärk oli luua parem arusaam raamatukogus tehtavatest töövoogudest, vajadusel lihtsustada, vältida dubleerimist ja avastada kitsaskohad, mida parandada; tagada toimekindlus ja võimekus töötajate asendamiseks (nt puhkused, pikemad haiguslehed, töölt lahkumine); luua selgem platvorm teenusepõhisele juhtimisele üleminekuks. Skroot OÜ abiga kaardistati u 40 protsessi: olemasoleva dokumentatsiooniga tutvumine, intervjuud töötajatega, protsessikaartide joonistamine ja valideerimine töötajatega, parandamine, tulemuste ja kaartide kasutamisevõimaluste tutvustamine kõikidele töötajatele.

Kaardistamisprotsessi järel likvideeriti koheselt tegevustes väiksemaid kitsaskohti. Korraldati ümber ka mõned protsessid, nt uudiskirjanduse näituse protsessi lühendati, (sh seati sisse raamatute töötlusruum), RVL-iga seotud tegevused koondati ühe inimese kätte, inventuurile kui protsessile määrati juht, kes vastutab kogu maja inventuuride toimimise eest inventuuride aastaplaani alusel,

2026. aastast alustas tööd digiteerimisteenuse juht, kelle alla koonduvad kõik digiteerimisega seotud protsessid.

IT-taristu

Aasta jooksul vahetatud rektori fondist saadud toetusega välja kogu raamatukogu arvutipark, nii töötajate arvutid (95) kui avalikud raamatukogu kasutajatele mõeldud arvutid (28).

Konverentsikeskuse konverentsisaalis uuendati tehnikat ja omatulust vahetati välja muundurid ja projektor.

Lisaks soetati kasutajatele mõeldud raamatuid säästev skanner Bookeye.

Kogude arendamine ja toimingud kogudega

Eesmärk 3 – Kultuuri- ja teaduspärandi arendamine ja avamine – raamatukogu arendab kogusid ning kogub Eesti ja ülikooli kultuuri- ning teaduspärandit, avades neid kasutajatele kaasaegsete vahendite ja meetoditega.

Raamatukogu tegevuse üheks põhieesmärgiks on arendada ülikooli õppe- ja teadustöö toetuseks oma kogusid. Komplekteerimissummade piires tellisime vajalikku kirjandust ja e-ajakirju, pikendasime andmebaaside kasutuslitsentse ja töötasime võimalikult täieliku rahvustrükiste arhiivkogu moodustamise nimel.

Aasta jooksul kasvasid ülikooli raamatukogu kogud 28 100 teaviku võrra, ulatudes aasta lõpuks 3 831 545 arvestusühikuni. Tartu ülikooli raamatuvara suurus 2025. a lõpuks oli 4 275 897 arvestusühikut.

Raamatukogu kogude statistilisi andmeid vt Lisa 1, tabel 6.

Ostudena (kokku 6094 eksemplari) lisandus kogudesse lisaks õpikutele, perioodilistele väljaannetele, teaduslikele ja populaarteaduslikele monograafiatele ning ilukirjandusele ka mitmeid meie rahvustrükiste haruldasi eksemplare, näiteks Ernst Kutzer'i piltide ja Peeter Grünfeldt'i salmidega raamat „Laste maailm“, Postimehe sõjakaardid aastast 1914, paguluses välja antud ajalehtede Meie Maa ja Arensburger Wochenblatt aastakäigud ning meie kunstikogu jaoks TÜ kunstikabinetis tegutsenud üliõpilaste Kalevipoja ainetel tehtud linoollõigete mapp.

Säilituseksemplaridena võtsime pikaajaliseks säilitamiseks vastu 7869 trükist ja auvist.

2025. aastal jõudis raamatukokku mitmeid annetusi, näiteks Saaremaa Muuseumi töötaja Raul Salumäe kollektsioon, mis koosneb maailmasõdade vahel Saksamaal kultusstaatuses olnud ja 1917 Saaremaal Pöides hukkunud kirjaniku ja ajakirjaniku Walter Flexi loomingust ja tema vastuolulist pärandit mõtestavatest uurimustest ja elupõlise meremehe, keelte- ja terminoloogiahuvilise Enn Oja eksootiliste sõnaraamatute kogu. Mahukamaks annetuseks kujunes Endla Looduskaitseala keskuse ja Toomal asunud looduskooli sulgemise tagajärjel meieni jõudnud 37 kasti kunagise, 1910 asutatud Balti Sooparanduse Seltsi materjalidega. Hulk Estonica-sisulisi ajalooraamatuid tuli meile prof. Gert von Pistohlkorsi annetusena. Taiwani Hiina-uuringute teabekeskuse kirjanduskogu täienes kümne kasti kirjandusega. Töö jätkus juba 2024. aastal raamatukokku jõudnud mahuka Kurt Raaflaubi koguga. Aasta jooksul kirjeldati elektronkataloogis kokku 9538 annetusena tulnud trükist.

Jätkuvalt toimivad vahetussuhted maailma erinevate teadusraamatukogudega. Välisvahetuse teel komplekteerisime 485 väljaannet. Väljakujunenud vahetussuhete hoidmine on vajalik, sest nii saame hankida raamatukaubandusvõrgust raskesti kättesaadavaid teaduslikke monograafiaid ja jätkväljaandeid.

Jätkasime pisi- ja väikese koguste eksemplaride digiteerimist ja kättesaadavaks tegemist repositooriumis ADA. Nüüdseks oleme kogumina kirjeldatud mappidest teinud paremini leitavaks 1143 pisi- ja väikese kogust.

Detsembris 2025 lõppes TÜ raamatukogu panus üleriigilise ajalehtede massdigiteerimise projekti. Kokku digiteeriti meie kogust 29 880 numbrit üleriigilisi ja maakonnalehti. Digiteerimiseks ettevalmistamisel osalesid kogude arenduse osakond, teenindusosakond ning säilitus- ja konserveerimisosakond.

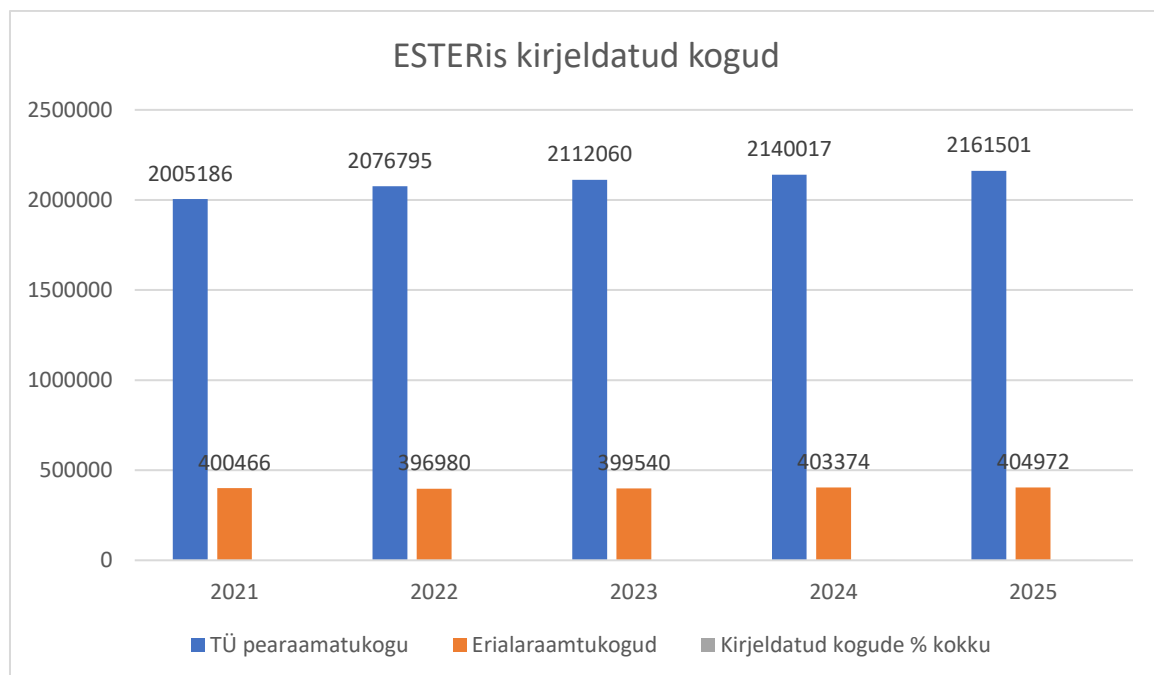
Märkimisväärne töö tehti kogude inventeerimisel kõigis avakogudes, nii avahoidlas kui ka lugemissaalides. Lõpetati *Estica* C- ja D-formaadi inventuur ning retrokonverteerimine. Aruandeaasta lõpuks oli terve kultuuriloolise väärtusega kogu korrastatud, elektroonilisse kataloogi sisestatud ning seeläbi lugejatele kättesaadavaks tehtud. Samuti alustati inventuuriga vanema eestikeelse kirjanduse kogus.

Hoidlates teostati mitu mahukat kogude kolimist eesmärgiga paigutada trükised kompaktsemalt ja loogilisemalt, mis hõlbustab lugejate poolt tellitud kirjanduse väljatoomist hoidlatest. Avahoidlas kustutati kogude evalveerimisprotsessi käigus aasta jooksul liigseid duplikaate.

Kogude parema säilivuse tagamiseks alustati 2025. aasta aprillis *Estica* ajalehtede massneutraliseerimisega.

Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER

2025. aasta lõpuks oli e-kataloogis ESTER kirjeldatud 60,03% ehk 2 566 473 eksemplari TÜ raamatuvarest (pearaamatukogu eksemplariid 2 161 501, TÜ erialaraamatukogud 404 972) kokku 1 738 432 nimetust. 2025. a. aastal koostati uutele teavikutele 15 168 bibliokirjet, originaalkirjeid oli 14 983 ja koopiakirjeid 185. ESTERisse lisandus 31 942 uut eksemplarikirjet.

Joonis 7. E-kataloogis ESTER kirjeldatud kogud

Töö käsikirjade, haruldaste raamatute ja fotodega

Sierras registreeriti 2025. aastal Rariora saali 2188 laenutust (koos pikendustega). Laenutatud teavikutest u 29% pärines arhiivkogust, 27% käsikirjakogust, 12% Estica, 9% eestikeelsete trükiste, 8% võõrkeelsete trükiste ja 7% haruldaste raamatute kogust. Rariora saalis registreeriti 1067 külastust. Lisaks Eesti uurijatele ja kraadiõppuritele käis lugejaid Lätist, Saksamaalt, Suurbritanniast ja mujalt.

Haruldaste raamatute kogus alustati põhikogust üle toodud IV osakonna (õigusteadus) kuni aastani 1700 ilmunud vanaraamatute kirjeldamisega e-kataloogis. Juunis valmis ja võeti kasutusse parandatud ja RDA-ga (*Resource Description and Access*) vastavusse viidud vanaraamatu kataloogimise juhend. Teostati rariteetsete eestikeelsete raamatute inventuur. Aasta lõpus jätkus inkunaablite kirjeldamine CERL-i andmebaasis *Material Evidence in Incunabula*.

Lõpetati Academia Gustaviana / Gustavo-Carolina arhiivi (F 7) originaaldokumentide ja Tartu ülikooli tsensuurikomitee arhiivi (F 26) eestikeelsete trükiste tsensuurikäsikirjade digiteerimine. Samuti viidi lõpule TLÜ projekti "Kestlik, kasutajasõbralik ja nähtav digitaalne kultuuripärand" raames J. Lotmani ja Z. Mintsi arhiivide (F 135, 136 ja 137) digiteerimine, mille käigus loodud failid jõuavad digiarhiivi 2026. aastal.

Korrastamisel oli neli mahukat arhiivi: lõpetati teoloog Voldemar Ilja käsikirjade kirjeldamine ESTER-is (v.a fotod) ja jätkus töö Hain Tankleri, Tullio Ilometsa ning Jaan Reineti arhiivipärandi korrastamisega. Raamatukogule anti üle kirjandusteadlase ja semiootiku Igor Černovi arhiivimaterjalid, üksikulmetena lisandus täiendavat materjali manuskriptide, J. Linzbachi, V. Vadi jt kogudesse. Samuti anti üle Ilmar Laane eksliibriste kogu, mis sisaldab peamiselt arstidele loodud raamatumärke.

Lõpetati fotokogu (F 65) C-formaadi kirjeldamine ESTER-is, fotod digiteeriti ja arhiveeriti ADA-s. Samuti kirjeldati ESTER-is L. Puusepa isikuarhiivis (F 39) olevad fotod ning alustati V. Ilja arhiivis olevate fotode kirjeldamisega.

TÜR-i haruldusi näidati 2025. aastal erakordselt paljudel näitustel.

- „Kügelgenid. Ühe baltisaksa perekonna lugu“ – 24.01.–27.04.2025 Tartu Linnamuuseum
- „Eesti raamat 500. Reliikviad“ – 25.04.–26.10.2025 Niguliste muuseum, Tallinn
- „Spiegel im Spiegel. Eesti ja Saksa kunsti kohtumised Lucas Cranachist Arvo Pärdi ja Gerhard Richterini“ – 08.05.–31.08.2025 Lipsiusbau, Dresden, ja 24.10.2025–12.04.2026 Kumu kunstimuuseum, Tallinn
- „Trükisõna Pärnust“ – 12.09.–30.11.2025 Pärnu muuseum
- „Voltaire: ajalootegija“ – 22.11.2025–17.05.2026 Tartu Ülikooli kunstimuuseum

2025. aasta novembri alguses oli lühikest aega Riias nn Tartu aabits – vanim säilinud lätikeelne aabits –, kus seda eksponeeriti 7. novembril lätikeelse raamatu 500. aastapäeva pidulikult kontsert-aktusel Riia Peetri kirikus ja 8.–11. novembrini Läti Rahvusraamatukogus.

Septembris ilmus trükist raamatukogu esimese direktori Karl Morgensterni käsikirju, raamatuid ja kunstikogu tutvustav, 2020. aastal toimunud näituse kataloog „Tartu klassik. Karl Morgenstern 1770–1852“ (vt Lisa 3. Tartu Ülikooli raamatukogu töötajate publikatsioonid 2025. a).

Raamatukoguvõrk ja erialaraamatukogud

Tartu Ülikooli raamatukoguvõrk koosnes 2025. a lõpul TÜ raamatukogust, 25 erialaraamatukogust ja neis töötavast 35 töötajast ning kuuest koostöölepingu alusel elektronkataloog ESTER-iga liitunud raamatukogust kaheksa töötajaga. Tegevuse lõpetas meditsiini infokeskuse raamatukogu. Aasta lõpul selgus, et ka keemia erialaraamatukogu ning Soome Instituudi raamatukogu suletakse. Tööd deponeeritud keemiaraamatute tagasi vormistamisega (kokku 856 eksemplari) ja keemia instituudi abistamisega raamatukogu töö lõpetamisel ja Soome Instituudi abistamine lõpevad 2026. a esimestel kuudel.

Kultuuriteaduste instituudi raamatukogu kolis aasta teisel poolel tagasi Ülikooli 16 asuvasse renoveeritud ruumidesse. TÜ õigusteaduskonna Tallinna raamatukogu kolis seoses ruumide renoveerimisega ajutisele pinnale ja andis üle TÜ raamatukogule üle 907 Tallinnas kaitstud bakalaureusetööd.

Erialaraamatukogudele toimus kolm koolitusseminari, mille käigus tuletati meelde erinevate nimekirjade koostamist elektronkataloogis Sierra, anti ülevaade uuenenud õppematerjalist, õpetati, kuidas kasutada AI-d raamatukogu töös, tutvustati üleriigilist raamatukogusüsteemi, tutvuti TÜ raamatukogu muusikaosakonnaga. Pandi alus erialakogude tutvustamise sarjale, kus esimestena andsid ülevaate oma tegemistest Delta ja sotsiaalteaduste raamatukogude töötajad. Tõraveres läbi viidud seminaril tutvuti raamatukoguga ja giidi juhendamisel tehti ringkäik nii maja sees kui väljas.

Koostöö

Eesmärk 4 – Hinnatud ja usaldusväärne koostööpartner - raamatukogu on valmis aktiivseks koostööks kõikide oluliste partneritega, ning on oma tegevus- ja arendusvaldkonna hinnatud ja usaldusväärne koostööpartner

Üle-eestiline lugemisuuring

TÜ raamatukogu osales partnerina üle-eestilises raamatuaasta lugemisuurgu projektis. Uuringu viisid läbi Rahvusraamatukogu, Eesti kirjandusmuuseum, TÜ raamatukogu ning TÜ ühiskonnateaduste instituut eesotsas Marju Lauristiniga. Uuringut rahastas Kultuuriministeerium. Lõpptulemusi esitletakse 14.03.2026 raamatuaasta lõpukonverentsil. Samal ajal ilmub ka uuringut kajastav raamat.

Projekt CAELUM

Uue projektina käivitus ERASMUSE projekt CAELUM, mille juhtpartneriks on TÜ raamatukogu. Projekti eesmärgiks on luua raamatukogudes võimekus ja oskused erinevates kriisides tugiteenuseid pakkuda. Igal projektipartner on valinud ühe nende spetsiifikale vastava kriisi, mida proovitakse pilootprojekti raames lahendada. TÜ raamatukogu määratles kriisiks tudengite vaimse tervise ja heaolu. Selle tulemusena valmis aasta lõpuks üliõpilaste heaolu tuba. CAELUM projekti koduleht: [CAELUM – Open science supporting vulnerable communities: empowering university libraries in crisis response](#)

Ülikoolisisene koostöö

Ööraamatukogu korraldati taas koos TÜ Üliõpilasesindusega ja selle raames tehti koostööd ka TÜ nõustamiskeskusega.

Pakkusime TÜ ühiskonnateaduste instituudile aine „Info visualiseerimine“ raames võimalust visualiseerida raamatukogu kasutamise eeskiri. Loodame tulevikus kasutada tudengite ideid juhendite koostamisel ja viidanduses.

Raamatukogu 2026. kalendri koostamisel tegime koostööd TÜ loodusmuuseumiga – muuseumi kuraator oli meie teadusnõustaja.

Raamatukogu osaleb TÜ andmekaitse koostöövõrgustiku töös (Svea Kaseorg), ja TÜ infokorralduse õppekava programminõukogu töös (Jaanika Anderson).

Koostöös instituutidega käivitati 2025. aastal ülikooli arengufondist rahastatud andmehaldurite ja avatud teaduse nõustajate võrgustik. Esialgu kuulus võrgustikku 55 inimest üle ülikooli.

Koostööd jätkati majandusteaduskonna magistrantide uurimisaine KAMA raames, mis kasutas uurimisobjektina raamatukogu. Magistrandid uurisid erinevate sihtrühmade vajadusi seoses

raamatukogu järgmise arengukava perioodiga. Mitmed tudengite ettepanekud rakendatakse 2026. aastal vastuvõetavas arengukavas.

Õppeaine "Tööstuoteraapia magistrkursus" raames käisid meie majas praktilisel õppekäigul 18 Tartu Ülikooli füsioteraapia eriala magistranti. Nad hindasid meie raamatukogu töötajate tööasendeid, tööga seonduvaid ohutegureid ning andsid konkreetseid soovitusi olemasolevate kaebuste vähendamiseks/tulevaste ennetamiseks.

Koostöö teiste partneritega

Osalemine Kultuuriministeeriumi poolt kokku kutsutud kultuuriväärtusliku vallasvara kaitse ja evakueerimise korraldamise töörühma töös (Moonika Teemus, Kristhel Haak).

Osalemine TÜ infokorralduse programminõukogu töös (Jaanika Anderson).

Osalemine TÜ kestliku arengu keskuse töös (Jaanika Anderson).

Osalemine Eesti raamatu aasta peakomiteetöö töös (Jaanika Anderson).

Osalemine teadusraamatukogude nõukogu töös (Jaanika Anderson).

Osalemine ELNETi juhatuse töös (Jaanika Anderson).

Osalemine ICOM Eesti rahvuskomitee juhatuse töös (Jaanika Anderson).

Osalemine "Üleriigilise E-kataloogi" töörühma töös (Anneli Sepp, Piret Zettur, Lilian Neerut).

Osalemine säilituseksplaride nõukoja töös (Kristhel Haak).

Osalemine Eesti kirjandusmuuseumi nõukogu töös (Kristhel Haak).

Osalemine Eesti Raamatukoguhoidjate Ühenduse kogude toimkonna juhtimises (Kristhel Haak).

Osalemine Eesti Muusikakogude Ühenduse juhatuse (Avo Kartul) ja revisjonikomisjoni (Svea Pärsimägi) töös.

Osalemine Eesti Kirjanduse Seltsi Kirjanduslinna nõukogu töös (Svea Kaseorg).

Osalemine rahvusvahelise kirjandusfestivali Prima Vista korralduses ja juhatuse töös (Evelin Arust ja Svea Kaseorg).

Tallinna Ülikooli ning Estonian Business School'i teadusandmete koostöölepingu alusel majutamine teadusandmete repositooriumis DataDOI.

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia publikatsioonide majutus TÜ digiarhiivis ADA.

Kaitseväe Akadeemia ajakirja avaldamine OJS platvormil.

Koostöö vinüüplaadipoega "Psühhotek" iga-aastase sügiskonverentsi ja rahvusvahelise plaadilaada korraldamisel.

Koostöö Tartu Folgiklubiga ürituste korraldamisel.

Koostöö TÜ nõustamiskeskusega - CAELUMi heaolutuba, töötoad näituse „UNEVERSUM. Näitus unest ja magamisest“ raames.

Osalemine eestikeelsete kõrgkooliõpikute programmi juhtkomitee töös (Liisi Lembinen).

Koostöö MTÜ-ga Eesti Abi- ja Teraapiakoerad ööraamatukogu raames.

Koostöö firmaga AS Balbiino, mille raames külastas ööraamatukogu Jätsiabi.

Koostöö Tartu kunstimuuseumiga näituse „Viltuse maja saladused“ korraldamisel, meie raamatukogu raamatutega oli sisustatud näituse lugemistuba, näitus pälvis Eesti muuseumide aastaauhindadel aasta näituse tiitli.

Koostöö MTÜ-ga Wikimedia Eesti ja Tartu linna raamatukoguga, kes kasutasid meie kogudest raamatuid eestikeelsete entsüklopeediate näituse korraldamisel.

Koostöö kolleegidega RaRa teenindusosakonnast, kes käisid meie juures töövisiidil, et tutvuda hoidlate raamatute paigutusega ja raamatute väljastaja töökorraldusega, jagasime ka oma kogemusi ja tähelepanekuid remondijärgse kogude paigutamise kohta.

Koostöö Tartu Mart Reiniku kooliga, koostasime Eesti Raamatu aastale pühendatud orienteerumismängu, mis viidi läbi TÜ raamatukogust.

Euroopa Komisjoni esinduse Eestis koostööpartneriks on raamatukogus tegutsev Euroopa Dokumentikeskus Tartu Ülikoolis (Elena Sipria-Mironov).

Osalemine ELNET konsortsiumi Eesti märksõnastiku toimetajate töörühma töös (Elo Tõnisoo, Pille Naggel, Ivika Pall).

Osalemine ETAGi Eetika ja andmehalduse eksperdikomisjoni töös (Tiiu Tarkpea).

Osalemine IFLA Akadeemiliste ja teadusraamatukogude sektsiooni alalise komitee töös kuni august 2025 (Tiiu Tarkpea).

Osalemine RDA Libraries for Research Data, Education and Training, Sensitive Data töögruppide töös (Tiiu Tarkpea).

Osalemine LIBERi aastakonverentsi programmikomitee, juhtimise töörühma töös. Koostöös korraldatakse koolitusprogramme raamatukogude tipp- ja keskastme juhtidele (Liisi Lembinen).

Osalemine the Guild organisatsiooni avatud teaduse töörühma töös ülikooli esindajana (Liisi Lembinen).

Osalemine Enlight võrgustiku avatud teaduse töörühma töös (Liisi Lembinen).

Osalemine Nordic Perspective of Open Science veebiajakirja toimetuskolleegiumi töös (Liisi Lembinen).

Osalemine Euroopa Teaduspilve Assotsiatsiooni töös Eesti asendusliikmena (Liisi Lembinen).

Jätkus koostöö DataCite Eesti konsortsiumi partneritega avatud teaduse temaatika tutvustamisel.

Liikmelisus

TÜ raamatukogu on järgmiste Eesti ja rahvusvaheliste ühenduste liige:

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium (ELNET Konsortsium)

Rahvusvaheline raamatukoguühingute ja -institutsioonide liit (IFLA, International Federation of Library Associations)

Euroopa Teadusraamatukogude Liit (LIBER, League of European Research Libraries)

EIFL (Electronic Information for Libraries) rahvusvahelise konsortsium

Euroopa Tervishoiuteabe ja Meditsiiniraamatukogude Assotsiatsioon (EAHIL, European Assotiation for Health Information and Library Association)

Rahvusvaheline Muusikaraamatukogude, -arhiivide ja -dokumentikeskuste Assotsiatsioon (IAML, International Association of Music Libraries, Archives and Dokumentation Centres)

Rahvusvaheline Heli- ja Audiovisuaalsete Arhiivide Assotsiatsioon (IASA, International Association of Sound and Audiovisual Archives)

Eesti Muusikakogude Ühenduse (EMKÜ) asutajaliige

Eesti Kunstiraamatukogude Ühingu (EKRÜ) liige

Rahvusvaheline Õigusraamatukogude Assotsiatsioon (IALL, International Association of Law Libraries)

Juriidiliste teabekeskuste ja õigusalaste infospetsialistide konsortsium (CLRCLIS, Consortium of Legal Resource Centres and Legal Information Specialists)

Euroopa Teadusraamatukogude Konsortsium (CERL, The Consortium of European Research Libraries)

DataCite (International Data Citation Initiative)

RDA (Research Data Alliance ehk RDA)

OpenAIRE organisatsioon (TÜ liige, raamatukogu esindab)

Personal

Eesmärk 6 – Kaasav, innustav ja uuendusmeelne organisatsioon – raamatukogu toetab töötajate tulevikuoskuste arengut ning panustab kaasava ning inspireeriva töökeskkonna loomisse.

Personali areng

31.12.2025 seisuga oli raamatukogus 102 töötajat (91,65 täidetud ametikohta).

2025. aastal lahkusid töölt: Jennyfer Luik, Lilian Neerut, Evelin Arust, Kadri Tammur, Ilmar Vene, Olga Šarova, Mare Pikkell, Dorel Sabre.

Tööle tulid: Karmen Lauk ja Merilen Ivask-Oprelianska.

Siseseminarid

26.11. „Scopus AI tutvustus“, erialainfo spetsialist Eda-Riin Tuuling

08.10. JIRAt tutvustav seminar, erialainfo peaspetsialist Svea Kaseorg

20.05 „Teenusedisaini intervjuude kokkuvõtted ja tulemused“, Kreet Solnask, Mari Arover

26.03 „Digitaalsed unistused ja praktikad“, infotehnoloogia osakonna töötajad Evelin Arust ja Martin Pajuste, erialainfo osakonna juhataja Lilian Neerut ja spetsialist Eda-Riin Tuuling

12.03 Aastakoosolek, sh TÜ töörahulolu küsitluse tagasiside, Raivo Valk ja Piret Tatunts

20.02 „Avaseminar: protsesside kaardistamine ja teenusedisain“, Kreet Solnask

15.02 „Avatud juurdepääsuga artiklite kasutamisest“, projektijuht Elena Sipria-Mironov

08.01 „Jäätmete sorteerimisest“, Airi Orula, Tartu Loodusmaja

Koolitustel ja konverentsidel ja konverentsidel osalemine

Raamatukogu 16 töötajat käisid aasta jooksul 32 korda välislähetuses. Osaleti erialakonverentsidel ja -koolitustel, töögruppide, võrgustike ja projektide kohtumistel. Konverentsidel ja seminaridel esineti ka ettekannetega. Välislähetusi rahastati nii raamatukogu eelarvest, sh projektirahastused (19 000 eurot), kui ka TÜ allikatest ja ERASMUS+ toetusest jm.

TÜ raamatukogu töötajatest suur osa osaleb erinevatel koolitustel: otsitakse ja leitakse võimalusi, kuidas end erialaselt arendada ning uuemate suundadega kursis olla. Valdkonnast tulenevalt on paljud erialase tööga seotud koolitused ja seminarid tasuta või sümboolse hinnaga, mistõttu raamatukogu kanda jääb siseriiklik sõidukulu.

TÜ pakutavatest sisekoolitustest võeti erinevaid eesti keele koolitusi, õpiti inglise keelt, omandati kogemusi Microsoft 365 kasutamiseks, osaleti dokumendihalduse, andmekaitse, tehisintellekti ja juhtimiskoolitustel ja osaleti TÜ tööheaolu ja vaimse tervise konverentsil jm.

Raamatukogu töötajad osalevad meeeldi mitmesuguse kultuurilise sisuga koolituste, seminaridel ja konverentsidel, nt arvukalt oli osalejaid eesti raamatu aasta konverentsil "Eesti raamat 500", raamatukogupäevade avamisel, Oskar Kallase päeval XXX eesti raamatuteaduse konverentsil "Aeg-raamat-lugeja ja konverentsil "Eesti kirjanduse leksikon" jt.

Osaletakse ka Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu, eesti Konservatorite Ühingu ja teiste erialaseltside seminaridel ja koolitustel. Ühingute liikmetena panustavad TÜ raamatukogu töötajad nende korraldamisse.

Hulga töötajate töö jaoks on olulised koolitused ja töötoad, mida pakuvad mitmesugused andmebaasid ja platvormid ja infosüsteemide arendajad, kuna raamatukogu oluline osa tööst on seotud andmebaaside hankimise, kasutajate koolitamise ja infootsinguga (Web of Science, Scopus, EBSCO, Elsevier jt).

Raamatukogu töötajad osalesid ka TÜ raamatukogu korraldatud 2-päevasel mäluasutuste talveseminaril "Tehisintellekt toetab ja inspireerib" (u 20 inimest) ja Rahvusraamatukogu mäluasutuste suveseminaril.

105 töötaja kohta tuleb keskmiselt 26 koolitustundi aastas.

Tunnustamine

2025. aastal muudeti raamatukogu töötajate tunnustamise põhimõtteid. Uue kategooriana lisandus aasta kolleeg. Aastapremia kategooria muudeti aasta teoks. Raamatukogu arenduskogu otsusega 15. maist 2025 tunnustati järgmisi töötajaid:

Teenetemärk

Krista Aru (postuumselt) – raamatukogu tähtsuse ja rolli tugevdamise ning nähtavamaks muutmise eest ühiskonnas nii mäluasutuse kui ka avaliku elu keskusena.

Anneli Sepp – raamatukogu traditsioonide hoidmise, eestvedamise ja algatamise eest.

Marianne Marlene Tiik – silmapaistva panuse eest raamatukogu kogude mitmekülge ja loomingulise tutvustamise eest läbi näitusetegevuse ning pikaajalise pühendumise eest lugejateeninduse valdkonnas.

Aasta tegu

Raamatu "Tartu Ülikooli raamatukogu 220" ilmumine - (Malle Ermel) - põhjalik ja paljudele allikatele tuginev käsitlus Eesti vanima teadusraamatukogu ajaloost, kogudest ja inimestest.

Meeskond

Raamatukogu uue kodulehekülje meeskond - (Herdis Olmaru, Evelin Arust, Risto Mustonen, Piret Zettur) – suurepärase meeskonnatöö kaasaegse ja raamatukogu vajadustest lähtuva veebilehe loomisel.

Eesti raamatu aasta avakonverentsi "Eesti raamat 500" korraldajad - (Urmas Nõmmik, Priit Rohtmets, Jaanika Anderson, Marianne Marlene Tiik, Kristhel Haak ja mõtte algataja Krista Aru) - Tänu neile esitati laval väga erinevaid mõtteid eesti raamatu minevikust, olevikust ja tulevikust.

Eesti ajalehtede digiteerimisprojekti meie maja meeskond - Kaili Kliimask ja Kadri Nelis, Kristhel Haak ja teenindusosakond - täpsuse, tähelepanelikkuse ja visaduse eest materjalide digiteerimiseks ettevalmistamisel.

Tegijad

Svea Kaseorg – alati lahendustele orienteeritud õppija ja õpetaja ning kodanikuteaduse edendaja, kes lõi raamatukogu andmekaitsetingimused.

Olga Einasto – kasutajate vajadustest lähtuvate teenuste arendamisele suunatud lugejauuringu UtlibQual2024 läbiviimine ja tutvustamine.

Lilian Mengel – näituse “Õpetusest võrsub iva” projektijuht ning raamatukogu kasutajasõbraliku keskkonna kujundaja.

Evelin Arust – täiuslikkuseni lihvitud ja struktureeritud ning kasutajasõbraliku kodulehe autor, kes igapäevaselt loob ja haldab ka kõiki teisi raamatukogu veebe, tehes seda professionaalselt ja kohusetundlikult.

Elena Sipria-Mironov – võttis endale vabatahtlikult ülesande juhtida ja korraldada mäluasutuste talveseminari, entusiastlik avatud juurdepääsu info levitaja ja koolituste korraldaja.

Arno Hellat – professionaalne, usaldusväärne ja kohusetundlik konverentsikeskuse positiivse maine looja ning hoidja.

Anastassia Kortšinskaja - innukas inspireerivate ideede algataja ja elluviija, kes õpetas raamatukogu töötajad ja tudengid žongleerima.

Töomesilased

Henrik Tamm - töökas, täpne, usaldusväärne, mõtleb kaasa, pakub parimaid lahendusi ja viib need ka ellu. Temale saab kindel olla!

Kai Samarüütel - meeletu tööväimega kolleeg ja tõeline digiteerimisrobot.

Elo Tõnisoo - järjepidev panustamine humanitaarvaldkonna raamatute märksõnastamisel ning tudengite ja teadlaste toetamisel.

Anneli Jõgi - põhjalik ja nõudlik oma töö suhtes, kes ei lepi kunagi keskpärase tulemusega, vaid püüab alati parima tulemuse saavutada.

Nataliia Gradoboeva - kogenud vanaraamatu kataloogija, kes ei pea paljuks pakkuda raamatukogule oma erioskusi, valmistades peenemaid õmblustoid nii UtlibTeatrile kostüümide näol kui näituse jaoks vajalikke detaile.

Siiri Reinola - suurte kogemustega ja põhjalik vanatrükise kataloogija.

Terje Rand - pisitrükiste kogu korrastamise, kataloogimise ja täiendamise ning trükiste digiteerimiseks ettevalmistamise eest.

Katrin Kärgerberg - pühendunud ja mitmekülgne raamatukoguhoidja, kes on suurepärase nii lugejateeninduses kui avahoidla töö korraldamises ning kelle korrektsus, kohusetundlikkus ja töökus on kolleegidele eeskujuks.

Jelena Kürsa-Sidharthan - asjatundlik ja sõbralik Humaniora saali spetsialist, kes suhtub oma töösse suure armastuse ja hoolivusega - iga lugeja küsimus leiab vastuse, iga raamat oma õige koha ja iga keeruline teenindusolukord parima lahenduse.

Ülle Mölder - hinnatud vanaraamatu ekspert mitte ainult raamatukogus, vaid kogu Eestis, kes suudab toime tulla kõige keerulisemate kirjetega ja toetab vajadusel nõuga ka kolleege.

Külli Põhjala - töökas ja optimistlik, lahendustele orienteeritud meeskonnaliige.

Kristhel Haak - oma töös põhjalik ja edumeelne, temas on iseseisvust, julgust ja tubli ports häid mõtteid.

Aasta kolleeg: Kadri Nelis

Tööjuubelid

50 aastat raamatukogus: Malle Ermel, Marina Ostrovskaja

40 aastat raamatukogus: Marika Meltsas, Olga Šarova, Elo Tõnisoo

30 aastat raamatukogus: Katri Armolik, Kalju Kill Kask, Külli Moont, Ivika Pall

20 aastat raamatukogus: Katrin Kärgerberg

10 aastat raamatukogus: Tiina Tensing, Tiia Nurmsalu

Eripreemia: raamatu aasta tegu

Eesti raamat 500: näitus „Õpetusest võrsub iva. Eestikeelsest loengukonspektist kõrgkooliõpikuni“ ja artiklisari Horisondis – põhjalik ülevaade, mis tutvustab raamatukogu ja selle kogusid, Tartu Ülikooli teadus- ja haridusajalugu ning Eesti raamatu- ja kultuurilugu.

Eripreemia sportliku algatuse eest: Kersti Kuusemäe, kes oma üleskutse ja eeskujuga aitab kaasa raamatukogu töötajate liikumisharjumuste parandamisele ja meekonnatöö edendamisele.

Tänukirjad

Kalev Paiger - abivalmiduse ja hea koostöö eest.

Kinnisvaraosakond - hea koostöö eest raamatukogu ruumide uuendamisel.

Nõustamiskeskus - tänuväärse koostöö eest raamatukogu ürituste korraldamisel.

Anna Gialdini - initsiatiivi ja abi eest Tartu Ülikooli raamatukogu inkunaablite kirjeldamisel CERL-i andmebaasis "Material Evidence in Incunabula".

Maio Vaniko - pikaajalise, mitmekülgse ja alati südamest tulevaga abi eest meie erinevate tegevuste juures (koostöö erialakogudega, RVL-iga, erialareferentidega, abi komplekteerimisel jne).

Quantum Eesti AS - abivalmi ja lahendusteni viiva koostöö eest.

Muud tunnustused

Tartu Ülikooli teenetemärgi „100 semestrit Tartu Ülikoolis“ pälvisid Aili Bernotas, Siiri Reinola ja Vilve Seiler.

Tartu Ülikooli aumärgi pälvisid Katriin Kaljovee, Moonika Teemus, Signe Bachmann, Avo Kartul ja Janika Päll.

Malle Ermel pälvis Eesti ajalookirjanduse aastapreemia raamatu “Tartu Ülikooli raamatukogu 220” eest.

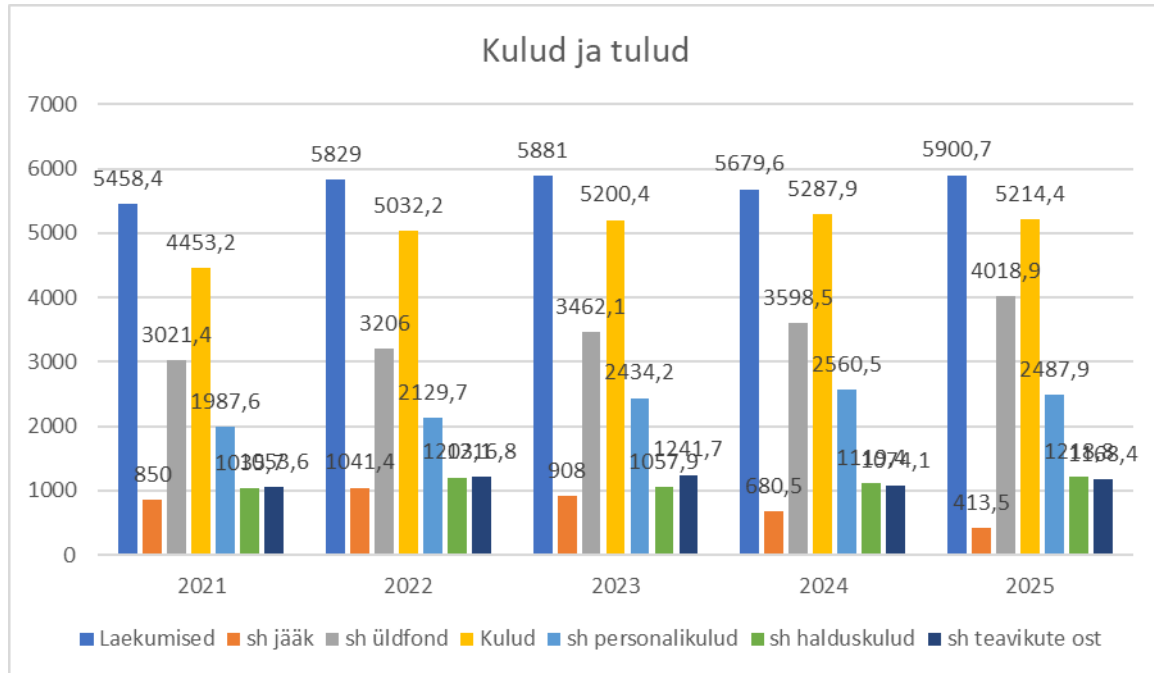
Malle Ermel pälvis Fr. Puksoo preemia “Tartu Ülikooli raamatukogu 220” eest.

Svea Kaseorg pälvis aasta parima noore raamatukoguhoidja tiitli ERÜlt.

Raamatukogu sai ERÜlt tiitli aasta tegu teadus-ja erialaraamatukogus projekti Libocs eest. Erasmus+ ja Euroopa solidaarsuskopruse agentuuri kuldõun silmapaistva projekti LibOCS eest.

Finantsid

Tulude ja kulude täpsem jaotus on esitatud **lisa 1, tabel 1**.

Joonis 7. Kulud ja tulud 2021–2025

Raamatukogu eelarve koosneb ülikooli eraldatud üldfondist, HTMi toetusest ning erinevatest projektituludest ja omatulust. Omatulu teenitakse konverentsikeskuse teenustega, kasutatud raamatute müügi, digiteerimise, õpetamise („Infopädevuse alused“, „Sissejuhatus erialainfootsingusse“ (86 061€), „Infopädevus raamatukoguhoidjatele“ (2743€) ja Tartu linna aktiivõppeprogrammid 2100€) ja viivistega. Tulusid laekus eelarvesse 2,5% võrra vähem, kui oli prognoositud (2024 laekus 5% prognoosist vähem).

Raamatukogu suurimad kulud on seotud personalikulude ja ruumikuluga ning raamatukogu põhitegevusega seotud komplekteerimiskuludega. Keskmine palk kasvas 2025. aastal 3,2% ja raamatukogu keskmine palk on endiselt ülikooli madalaim – 1731 eurot. Raamatukogu hoonele on paigaldatud päikesepaneelid ja aastast 2024 on olemas ka salvestusvõimekus. Siiski kasvavad hoone koristuskulud jm hoone töös hoidmise kulud. Ruumide kulud olid 2% suuremad, kui kinnisvaraosakond 2025. aastaks prognoosis.

Ülikooli raamatukogu komplekteerimiseelarve kokku oli 1 168 365 eurot, millest Haridus-ja Teadusministeeriumi eraldis moodustas 936 365, ülikooli eraldis 222 000 eurot ja e-poe müügiga teenitud omatulu 10 000. Komplekteerimiseelarve broneeringutega kaetud jääk seisuga 31.12.2025 oli 374 803 eurot.

ETAG toetas (Eesti teadustaristu teekaarditoetus) projekti „Eesti teadus- ja kultuuriandmete digitaristu“ (2025–2029), kogumaht raamatukogus 223 959,87 eurot.

Erasmus+ *Cooperation partnerships in higher education* (KA220-HED) projekti CAELUM (2025-2027) toetuse, kogumaht TÛs 60 432 eurot.

Raamatukogu näitusegevust ja mäluasutuste talveseminari toetas Kultuurkapital 4295 euroga.

Komplekteerimiskulude täpsem jaotus on esitatud **lisa 1, tabelid 3, 4**.

Üritused ja näitused

Eesmärk 5 – Ühiskonna kultuuriteadlikkuse suunaja ja teaduspõhise ühiskonna kujundaja - raamatukogu toetab teaduspõhise ühiskonna arengut ning suurendab avalikkuse kultuuriteadlikkust, alustades diskussiooni ning kaasates oma tegevustesse erinevaid sihtrühmi.

Üritused

30. jaanuaril toimus ülikooli raamatukogus koostöös Eesti Raamatu Aasta Peakomiteega raamatuaasta avamine (osales Vabariigi president Alar Karis ja valitsuse ministrid), temaatiline teaduskonverents „[Eesti raamat 500](#)“ ja raamatuaastale pühendatud õppekirjanduse näituse “Õpetusest võrsub iva” avamine.

17.-18.02 Mäluasutuste talveseminar Käärikul “Tehisintellekt toetab ja inspireerib”

20. veebruaril toimus muusikaosakonnas kitarristist kolleegi Andres Rootsi uue plaadi “Royal Spa Blues” esitluskontsert; ning 22. märtsil albumi “An anthology of contemporary solo guitar” esitluskontsert (esinejad: Kalle Tikas, Edgars Rubenis ja Lauri Manner).

4. märtsil toimus TÛ raamatukogus ERÛ kogude toimkonna seminar "Kratid, AI ja muud tegelased". Korraldaja Kristhel Haak, üks esineja Martin Pajuste.

22.03. Albumi “An anthology of contemporary solo guitar” esitluskontsert muusikaosakonnas: Kalle Tikas, Edgars Rubenis ja Lauri Manner

12. mail toimus koostöös TÛ kinnisvaraoskonna ja Kosmosega uuendatud tudengite söögitoa avamine.

16. septembril esitleti näitusekataloogi “Tartu klassik. Karl Morgenstern 1770–1852”.

4. oktoobril korraldas muusikaosakond koostöös vinüülplaadipoega Psühhotek konverentsi „Tallinn 1967. rahvusvaheline džässifestival“ koos temaatilise näitusega ning 5. oktoobril rahvusvahelise plaadilaada.

23. oktoobril tähistati eesti raamatu päeva ning avalikkusele korraldatud üritusel rääkis Tartu Ülikooli kirjastuse peatoimetaja Ivo Volt õppe- ja teaduskirjanduse kirjastamisega seotud teemadel (korraldajad Kristhel Haak, Kertu Uri, Marika Liivamägi).

20 – 26. oktoober toimus traditsiooniline Avatud juurdepääsu nädal, mille raames pakuti huvilistele erinevaid veebiseminare ning jagati infot avatud teaduse kohta üldisemalt.

14.-28. novembril toimusid raamatukogus Liis Varese ja Taavet Janseni segareaalsuslavastuse “Inimeses hoitud II: Õietera su sees” etendused.

Nõustamiskeskuse töötoad näituse „UNEVERSUM. Näitus unest ja magamisest“ raames: "Head Und, tudeng!" (14.03.25 kl 16.00-17.30, Siim Andres), "Kuidas sa täna magasid?" (25.09.25 16.00-17.30, Lea Nagirna ja) ja "Rahulik meel, rahulik uni" (10.10.25 kl 10.00-12.00, Sharipha Rzayeva).

Veebruaris jätkusid muusikaosakonnas 2024/25 õppeaasta TÛ vabade kunstide professori Kadri Voorandi ellukutsutud muusika kuulamise õhtud (kokku 10). Oktoobrist jätkas muusikaosakond Kadri

Voorandi algatust, muusika kuulamise õhtuid iseseisvalt. Sügissemestril valisid viiel korral toimunud kuulamisõhtute muusika Mart Juur, Peeter Volkonski, Tõnis Kahu, Kristo Käo ja Andres Roots.

7. novembril jagas Avo Kartul muusikasaalis muljeid oktoobrikuus Tampere toimunud maailmamuusikamessilt WOMEX 2025.

Koostöös Tartu Folgiklubi ja Klassikaraadioga toimus muusikaosakonnas kaheksa Folgiklubi üritust, külalisteks Maimu Jõgeda, Kadri Allikmäe, Tuul ja Säde Sepp, Evelin Leima, Priit Strandberg, pärimusfestivali Tartu Folk korraldajad, Taavet Niller ja Jaak Sooäär.

Kirjandusfestival Prima Vista, mille üks ametlik peakorraldaja on TÜ raamatukogu, raames toimus lisaks kunstiprogrammile 5. mail arhitekti, teadlase ja kirjaniku Klaske Haviku (Holland) loeng ning vestlus- ja luuleõhtu.

Vt lisa 4. 2025. a korraldatud konverentsid ja seminarid

Näitused

2025. aastal eksponeeriti raamatukogus kokku 38 näitust, millest 18 olid kunstinäitused ning 20 teemavõi isikunäitused.

Raamatukogu töötajad koostasid neist üheksa väljapanekut. Suurim ja mahukaim oli eesti raamatu 500. sünnipäevale pühendatud näitus „Õpetusest võrsub iva. Eestikeelsest loengukonspektist kõrgkooliõpikuni“. Kogu aasta vältel avatud väljapanek pakkus põhjaliku ülevaate viimase 200 aasta jooksul ülikoolis kasutusel olnud algupärastest eesti autorite õppematerjalidest. Riiviltel oli väljas ligi 1150 teost. Näituse valmimise panustasid lisaks raamatukogu töötajatele ka mitme ülikooli valdkonna õppejõud. Näitus leidis laialdast kajastust eri kanalites ning ajakiri Horisont avaldas üheksas numbris lühiülevaated näitusel esitletud valitud erialade olulisematest õpperaamatutest.

Raamatuaastale pöörati tähelepanu ka mitmel teisel näitusel. Prima Vista kunstiprogrammi raames esitleti Eesti Raamatu Aasta piltvaiba kavandit, mille autorid on Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna IV kursuse tudengid. Signe Oidekivi ja Liisa Nurme foto- ja videonäitus „Lugejad“ keskendus lugejate sisemaailmale, vaadeldes festivali taustajõude ja osalejaid nende endi pilgu kaudu. Raamatuaastale oli pühendatud ka Konrad Mägi Ateljee aastanäitus „Inimene loeb“.

Peeter Tulviste 80. sünnipäevale pühendatud näitus „Bibliofiil Peeter Tulviste“ lähtus samuti raamatuaastast ning tutvustas endise ülikooli rektori kirglikku raamatukogumisharrastust. Ülikooli teadlastele ja raamatutele keskendus ka Tartu observatooriumi 60. aastapäevale pühendatud raamatunäitus „Tähekirjadest kirjatähtedeni“. Suvekuudel sai raamatukogus näha näitust „Exciting Minds: Estonian Research Excellence Showcase – ERC Grants Across the Years“, mis tutvustas Eesti päritolu või Eestis tegutsevaid Euroopa Teadusnõukogu (ERC) grand saajaid ja nende tiptasemel teadustööd. Enamik näitusel esindatud teadlastest on seotud Tartu Ülikooliga. Aasta lõpetas traditsiooniline kaitstud doktoritööde näitus, kus eksponeeriti 140 dissertatsiooni neljast ülikooli valdkonnast.

Raamatukogu muusikaosakonnas oli mais-juunis võimalus tutvuda helinäitusega „Kui nüüd päris aus olla, siis...“, mis koosnes isiklikest lugudest, mida jagasid 2024/25 õppeaasta vabade kunstide professori Kadri Voorandi loengukursusel osalenud. Oktoobris-novembris sai uudistada põnevat väljapanekut konverentsi „Tallinn 1967. rahvusvaheline džässifestival“ ilmestanud materjalidest.

Esmakordselt võõrustas raamatukogu näituste saalis teise mäluasutuse suurnäitust: üheteistkümmene kuu vältel oli külalistajatele avatud Tervisemuuseumi uneteemaline näitus „UNEVERSUM. Näitus unest ja magamisest“. Näitusega kaasnes haridusprogramm, mille raames külastas raamatukogu ligi 500

õpilast erinevatest Tartu koolidest. Programmi raames korraldas TÜ nõustamiskeskus kolm uneteemalist seminari tudengitele.

Vt Lisa 6 2025. aastal eksponeeritud näitused.

Lisa 1. Tartu Ülikooli raamatukogu arvudes 2021–2025

Tabel 1. Töötajad 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Raamatukogu töötajad kokku (seisuga 31.12)	113	112	112	109	102
Täidetud ametikohti , sh	99,5	99,7	99,7	96,4	91,7
a) sh raamatukoguhoidjad	42	44		42	45
täidetud ametikohti	39,25	37,5		36,85	41,1
b) sh kvalifitseeritud spetsialistid	56	55		51	45
täidetud ametikohti	47,75	50,2		46,8	40,5
c) haldus- ja tugipersonal	11	11	11	16	13
täidetud ametikohti	10,5	10,5	10,5	12,75	11
d) teadustöötajad	4	2	2	2	1
täidetud ametikohti	2	1,5	1,5	1,2	0,5
Raamatukoguhoidjad ja kvalifitseeritud spetsialistid hariduse järgi					
Kõrgharidusega	85	85	85	85	78
sh. raamatukogundusliku kõrgharidusega	16	16	16	10	10
Teaduskraadiga (PhD)	9	9	9	5	6

Tabel 2. Tulud ja kulud 2021 –2025 (tuhat eurot)

	2021	2022	2023	2024	2025
Tulud kokku (tuh eurot)	5458,4	5829,0	5881,0	5679,6	5900,7
ülikooli eraldised	3250,3	3353,3	3656,7	3767,6	4018,9
tulud tasulistest teenustest, sh täiendõpe	166,9	226,5	183,2	261,5	354,7
muud tulud (teadustegevus, projektid, lepingud, ettevõtete ja eraisikute sponsorlus)	1956,8	2157,2	2035,0	1689,2	1113,6
Sh eelmise perioodi jääk	850,1	1041,4	908,5	680,5	413,5
Kulud kokku (tuh eurot)	4453,2	5032,2	5200,4	5282,1	5214,4
tööjõukulud	1987,6	2129,7	2434,2	2560,5	2487,9
Komplekteerimiskulud	1053,6	1216,6	1241,7	1073,9	1168,4
infotehnoloogiakulud	39,5	45,5	52,8	124,2	94,0
Ruumide kulud	1035,7	1203,1	1057,9	1119,4	1218,8
muud kulud (lähetused, transport, kantseleikulud, majanduskulud, koolitus jm)	307,6	409,2	413,6	409,0	245,3

Tabel 3. Komplekteerimiskulud 2021–2025 (tuhat eur)

	2021	2022	2023	2024	2025
TÜ eelarvevahendid kokku	1214,9	1180,1	1209,0	1205,3	1230,2
I. Peاراamatukogu	1134,9	1125,4	1148,2	1144,9	1168,4
Komplekteerimiskulud kokku, sh					
Jadaväljaannete tellimine	40	72,4	69,2	69,2	66,37
Eestis ilmuvad	18,1	16,1	17,4	19,7	21,92

välismaal ilmunud	21,9	56,3	51,7	64,3	44,45
Monograafiad, õpikud jm trükised	131,2	141,4	158,5	153	160
Eestis ilmunud	51	49,9	55,6	60,1	82,44
välismaal ilmunud	80,2	91,5	102,8	92,9	77,56
Elektroonilised teavikud, andmebaasid	578,1	751,4	747,1	581,9	543,83
Helisalvestised	19,4	16,2	15,7	16,3	15,7
Publikatsioonide vahetus	7,6	7,1	6,8	5,4	7,7
Broneeritud (st tellitud teavikud, mille kohta arved ei olnud seisuga 31. detsember veel saabunud)	286,3	460,4	340,9	319,1	374,8
Ülekulu 31. detsembri seisuga	0	0	0	0	0
Eelarveväline komplekteerimine	132,1	208,2	283,0	245,8	322,1
annetustena saadud teavikud	92,9	177,4	240,8	218,1	290,7
vahetusena saadud teavikud	39,2	30,8	42,2	27,7	31,4
säilituseksemplarid	74,8	80,4	83,7	79,6	79,3
II. Teised TÜ raamatukogud	80	54,6	60,7	60,4	61,8

Tabel 4. Raamatukogu komplekteerimiskulude jagunemine valdkonniti 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond	74	158,6	115,2	134,2	110,9
Meditsiiniteaduste valdkond	73,4	201,7	193,0	164,9	157,3
Loodus- ja täppisteaduste valdkond	193,4	365	304,6	281,1	292,7
Sotsiaalteaduste valdkond	105,9	197,8	179,2	123,9	185,7
KOKKU	446,9	923,1	792,2	704,2	751,6

Tabel 5. Lugejateeninduse näitajad 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Registreeritud lugejate arv, sh	31866	35553	38708	32439	36182
TÜ üliõpilased	14202	15843	17147	14144	16052
TÜ magistrandid, doktorandid	3829	4407	4780	3805	4215
TÜ avatud ülikooli üliõpilased	1579	1562	1436	778	796
TÜ õppejõud, teadurid	1726	1799	1894	1890	1963
TÜ teenistujad	902	1000	1078	965	1113
EMÜ üliõpilased	934	1045	1047	806	873
EMÜ õppejõud, teadurid	113	119	124	128	130
teiste kõrgkoolide üliõpilased	1921	2310	2700	2134	2194
teiste kõrgkoolide õppejõud	248	276	325	346	308
Üldhariduskoolide õpilased	987	1257	1522	1549	1682
muud	5425	5935	6655	5894	6856
Külastuste arv pearaamatukogus	122415	156375	209552	222031	271891
Külastuste arv virtuaalne (UTLib koduleht, ADA, OJS, DataDOI)*	3874207	3814804	3819144	3581742	265943
Laenutusi kokku, sh	323524	300744	290431	289296	272781
pearaamatukogus	237649	227163	218026	218295	201775

laenutuste arv raamatukogutöötaja vahendusel (eks), sh	208600	199880	193311	192 847	177658
kojulaenutusi	224740	214616	218026	205336	193079
lugemissaali	12909	12547	9377	12959	8696
teenindusosakonnas	203697	189383	197971	179703	170399
laenutusautomaadiga	29049	27283	24715	25448	24117
KHO	4591	5794	6095	7172	4288
muusikaosakond	3790	4703	5647	5972	2971
esmakordsete laenutuste arv	82216	70196	71281	76508	67207
laenutähtaja pikendamisi	155433	156967	146745	141787	134568
teistes TÜ raamatukogudes	85875	73581	72405	71001	71006
esmakordsete laenutuste arv	18715	17039	18252	18135	16865
laenutähtaja pikendamisi	67160	56542	54153	52866	54141
Otsingud kaugjuurdepääsuga andmebaasides					
otsingute arv	12795770	11203509	12713595	16027563	154430 94
allalaaditud sisuüksuste arv	1452892	1525562	1654388	2241645	200491 5
RVL	2021	2022	2023	2024	2025
abonentraamatukogude arv (aktiivsed)	38	39	36	36	42
Eestis	32	35	30	27	36
välismaal	6	4	6	9	6
RVL-ga saadetud kirjandus	265	190	256	202	181
tellimused Eesti raamatukogudelt	262	176	222	177	158
rahuldamata tellimused	1	1	9	5	7
teistele raamatukogudele edasisaadetud tellimused	0	0	0	5	0
<i>saadetud originaalid</i>	243	163	193	142	125
<i>saadetud koopiad</i>	16	12	20	25	26
tellimused välismaa raamatukogudelt	19	14	34	35	23
rahuldamata tellimused	6	2	0	0	4
välismaa raamatukogudele edasisaadetud tellimused	0	0	0	0	0
<i>saadetud originaalid</i>	6	8	24	16	16
<i>saadetud koopiad</i>	7	4	10	19	3
RVL-ga saadud kirjandus	710	456	330	402	290
tellitud Eesti raamatukogudest	260	206	92	127	65
<i>saadud originaalid</i>	183	100	75	92	42
<i>saadud koopiad</i>	77	100	17	35	23
tellitud välismaa raamatukogudest	470	276	268	275	191
<i>saadud originaalid</i>	278	172	170	145	80
<i>saadud koopiad</i>	172	84	68	130	61
Raamatukogus täidetud					50
Raamatukogu koolitused					

tunde,	610	663	665	667	659
sh veebipõhine koolitus	536	556	491	528	475
osavõtjaid	2512	2957	3933	4356	4184

* Google Analyticsi andmed

Tabel 6. Raamatukogu kogud 2021–2025 (EVS–EN ISO 2789:2003 järgi)

	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
Kasutuskogud kokku (eks)	3772093	3794318	3788423	3815130	3831312
Raamatud	2594964	2607770	2608242	2621500	2627983
sh dissertatsioonid	549377	553336	554929	556893	559093
Jadaväljaanded	769103	771504	760006	761989	765528
sh ajakirjad (aastakomplekt)	219561	220167	216848	216751	217243
sh ajalehed (aastakomplekt)	29305	29179	27860	27844	28015
jätkväljaanded	520237	522158	515298	517394	520270
Käsikirjad	42506	42979	43511	44372	44550
Kaarditeavik	22180	22713	23005	23546	24237
Noodiväljaanded	13699	14385	14913	15652	15943
Graafikateavik	95044	95047	95049	95060	95093
sh kunstiteosed	15903	15903	15905	15914	15917
sh fotod	79120	79123	79123	79146	79176
Pisitrükised	173615	177376	182609	188187	192149
Auvised	47429	48996	47735	51482	52501
E-teavikud (füüsilisel kandjal)	8885	8880	8686	8675	8652
Mikrovormid	4668	4668	4668	4667	4667
Kogud kokku (füüsilisel kandjal)	3772355	3794580	3788685	3815130	3831312
Elektrooniline kogu					
andmebaasid	134	134	81	91	96
Kaugjuurdepääsuga e-väljaanded					
e-ajakirjad	60294	63840	73956	78447	79507
e-raamatud	213922	244724	237672	430773	466746
Digitaalteavikud	118730	158571	233395	254397	272293
Teised TÜ raamatukogud	426541	430418	436568	440825	444352
TÜ raamatuvara kokku	4198634	4224736	4225253	4255955	4275664

Tabel 7. Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
1. Originaalkirjed lisandunud teavikutele	16997	13508	15337	15327	14983
raamatud, nim	9406	9071	10974	11468	12169
2. Koopiakirjed uutele teavikutele	181	452	286	184	185

3. Uute nime ja ühtluspealkirja normikirjete koostamine	1214	1975	1936	1445	1213
4. Nime ja pealkirja normikirjete redigeerimine/andmebaasi korrastamine	439	395	308	359	265
5. Nimetusi e-kataloogis*	1367214/+31189	1386024/+33805	1408784/+40560	1430605/+44527	1445078/+293354
raamatud	1143341/+23048	1155198/+24206	1172284/+28800	118849/+30391	1199253/+275858
ajakirjad	9832 /+1129	10386 /+1141	10383 /+1157	10497 /+1198	10586 /+1226
jätkväljaanded	22542 /+1104	22767 /+1172	23101 /+1176	23344 /+1267	23587 /+1365
ajalehed	3948 /+719	4000 /+656	4000 /+751	4038 /+851	4076 /+888
audioteavikud	32302 /+81	35302 /+84	37454 /+279	38733 /+308	39660 /+396
kombineeritud auvised	4973 /+47	4931 /+48	4968 /+47	5069 /+47	5110 /+47
pisitrükised	6421 /+1	6737/+1	6763 /+1	6916 /+1	7535 /+2
kaardid	12327 /+393	12510 /+401	12704 /+398	13025 /+402	13345 /+413
noodid	12684 /+135	13021 /+179	13332 /+204	13541 /+230	13752 /+224
käsitrukirjad (dissertatsioonid, üliõpilastööd jm)	51218 /+3119	52018 /+4341	53133 /+6023	54648/+7931	55054 /+10869
käsitrukirjad (arhivaalid), säilik	38997	39143 /+1	40203	41039	41235
kunstiteosed	10257	10249	10253	10331	10337
fotod	13591	13716	13754	14047	14322
muud (standard, multimeedium, andmebaas, tarkvara, piltrükis)	2252, 387, 32, 44, 1929, 13, 7 /+1324, 30, 59	2255, 389, 31, 43, 2783,149 /+1485, 32, 58	2256, 391, 30, 43, 3566, 166 /+1635, 29, 60, 0, 0	2254, 269, 31, 35, 4115, 179 /+1838, 3, 60, 0, 0, 0	2263, 269, 24, 35, 4433, 202 /+2007, 0, 59, 0, 0, 0
eestikeelsed kirjed	283568 /+17078	290570 /+19597	296523 /+24285	303586 /+26 917	308746 /+29526
ingliseelsed kirjed	249161 /+13070	252232 /+13041	256864 /+14901	260949 /+16 126	263947 /+237421

saksakeelsed kirjed	179859 /+94	182061 /+125	187342 /+186	193667 /+197	199545 /+6635
venekeelsed kirjed	486172 /+512	485817 /+537	487122 /+614	487006 /+655	482331 /+839
teistes keeltes	151562 /+373	157214 /+402	161886 /+448	165873 /+488	170573 /+18726
6. Eksemplarikirjete arv (aasta lõpus)	2452326	2472875	2511600	2543391	2566473

*/+võrguteavikud asukohaga yy ja www

Tabel 8. Kogude hooldus- ja ennistustööd 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Kõitetööd					
raamatute köitmine	1004	557	351	456	419
lehtede parandamine	982	1743	1385	1520	1524
lõikamine	20001	14968	42312	29559	27579
ümbrised	20	64	23	15	
tellimustööd			104	83	26
Restaureerimistööd					
trükise lehtede töötlus	13254	5934	6875	11534	6866
geograafilised kaardid	28	2	2	10	103
graafika, joonistused, fotod	17	76	82	77	2285
käskkirjad	6269	425	254	839	752
kõidete restaureerimine	162	91	128	344	183
mappide, ümbriste valmistamine	7	31	66	108	85
vahellehtede valmistamine	22	17	280	2	
tellimustööd	30	39	40	28	3
Neutraliseerimine					
kõited	4218		105	2210	317
Raamatute puhastamine					
kõited	1896	8170	6914	11737	6449

Tabel 9. Kasutajakohad ja tehnilised vahendid 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Kasutajakohad	1000	1000	1000	1001	1005
sh kohtade arv, kus saab isiklikku arvutit kasutada	1000	1000	1000	1001	1001
Arvutitöökohad kokku	227	211	206	205	176
Kasutajatele mõeldud arvutitöökohad	62	61	52	52	47
Personalile mõeldud arvutitöökohtade arv	165	150	154	153	129
Laenusautomaat	4	4	4	4	4
Tagastusautomaat	1	1	1	1	1
Avalikuks kasutamiseks mõeldud koopiamasinade arv	3	3	3	3	2
Kasutajate käsutuses olevate skannerite arv	4	4	4	4	3

Avalikuks kasutamiseks mõeldud printerite arv	3	3	3	3	2
---	---	---	---	---	---

Lisa 2. Läbi viidud kursused, koolitused, seminarid, ekskursioonid, haridusprogrammid

E-kursused

Raamatukogu koostatud ülikooli õppekavade raames läbiviidavad kursused:

- „Sissejuhatus erialainfootsingusse“ (OIAO.06.051, 3 EAP) lõpetas 35 doktoranti, neist 9 läbisid kursuse inglise keeles. (veebis)
- „Infopädevuse alused“ (OIAO.06.050, 3 EAP) lõpetas 610 tudengit, nendest 4 läbis kursuse inglise keeles. (veebis)
- “Teadusandmete haldus ja publitseerimine” (LTOM.00.007, 3 EAP, 78 tundi), lõpetas 10 doktoranti. (veebis)
- "Research Data Management and Publishing" (LTOM.00.007_eng, 3 EAP, 78 tundi), lõpetas 19 doktoranti. (veebis)
- Jätkus ka raamatukoguhoidjatele pakutav infopädevuse kursus (P2OO.TK.334), 90 osalejat. Kursus toimub Moodle'is, kestab 6 nädalat ning lõpetanud saavad 1 EAP ja ülikooli täienduskoolituse tunnistuse. Koolitust rahastatakse ESF VÕTI raames tegevusest „Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumine“.

Kursused, kuhu on integreeritud raamatukogu poolt läbiviidav moodul

- Sissejuhatus doktoriõpingutesse meditsiiniteaduste valdkonnas (MVMV.00.004), andmebaasid; Mendeley ja Zotero. 32 tudengit (kontaktõpe + veeb)
- Sissejuhatus erialaõpingutesse (AR00.00.057), raamatukogu ja andmebaaside kasutamine, 184 tudengit. (veebis)
- Põhiliikumise funktsionaalne analüüs (KKS.B.05.099), 1 moodul: andmebaasid ja Zotero, infootsing 48 tudengit (kontaktõpe + veebis);
- Introduction to Doctoral Studies in Science and Technology (LTLT.00.002); Andmebaasid; Zotero. 105 osalejat.
- Hea teadus, raamnõuded, väärtused ja tegevuspõhimõtted (HVFI.01.002) (Üleülikooliline valikaine doktorantidele, milles üks moodul käsitleb avatud teadust. 2025. aastal läbis kursuse kevadsemestril inglise keeles 12 doktoranti ja sügissemestril eesti keeles 12 doktoranti.) (veebis)
- Teadustöö metoodika. Üldkursus magistriõppele (KKS.B.02.011 ja KKS.B.02.011_SÕ) Infootsingu alused liikumis- ja sporditeaduste valdkonnas. 51 tudengit (veebis)
- Magistriseminar (SVMJ.00.014), infootsing, andmebaasid, Zotero, 38 tudengit. (veebis)
- Keeleteaduse Bakalaureuseseminar (HVEE.00.006), 2 moodulit: andmebaasid; Zotero. 28 tudengit
- Magistriseminar (HVEE.00.023), 2 moodulit: andmebaaside tutvustus; Zotero. 9 tudengit.

Teadusandmete koolitused

- “Teadusandmete haldus ja publitseerimine” (LTOM.00.007, 3 EAP), lõpetas 10 doktoranti.
- "Research Data Management and Publishing" (LTOM.00.007_eng, 3 EAP), lõpetas 19 doktoranti.
- Avatud teadus. Andmehaldus. Koolitus, meditsiini valdkonna doktorandid 35 osalejat.
- Avatud teadus. Andmehaldus. Koolitus, Kirmuse digihumanitaaria töörühm, 18 osalejat.
- “Open Science; Data Management and Publishing” (LTLT.00.002), Loodusteaduste doktorandid, 50 osalejat.
- Avatud teadus. Teadusandmed. Andmehaldusplaan. Koolitus Eesti Kunstiakadeemia doktorandid, 18 osalejat
- Andmehaldusplaan. TÜ sisekoolitus TÜ teadlastele, 24 osalejat

- Teadusandmete käsitlemine granditaotluses, TÜ sisekoolitus grandi taotlejatele, 40 osalejat
- Teadusandmete käsitlemine granditaotluses, TÜ sisekoolitus grandi taotlejatele, 27 osalejat

Kursused, mille raames raamatukogu viis läbi seminari

- Teadusliku uurimistöö alused (HVAJ.00.013), 1. osa), raamatukogu tutvustus ja ekskursioon, 37 tudengit
- Akadeemiline enesejuhtimine (SVPH.00.099), raamatukogu, andmebaaside ja infootsingu tutvustus, 108 tudengit
- Tööfüsioteraapia magistrikursus (KKS.05.114), Töökeskkonnavoliniku tööst ettekanne, 18 osalejat.
- Sissejuhatus geoloogiasse ja keskkonnatehnoloogiasse (LTOM.03.042), raamatukogu tutvustus ja ekskursioon, 24 tudengit.
- Sissejuhatus erialasse (LOTI.05.024), Loodusteaduste arvutitehnika 1. kursus, raamatukogu tutvustus ja ekskursioon, 64 tudengit.
- Sissejuhatus bioloogia ja elustiku kaitse õpingutesse (LTOM.00.018), raamatukogu tutvustus ja ekskursioon, 37 tudengit.
- Erialane inglise keel (C1 keeletase) (SHHI.02.055), andmebaaside tutvustus, 20 tudengit.
- Bakalaureuseseminar ja bakalaureusetöö (Skandinaavia keeled ja kultuurid) (FLGR.06.122), infootsing andmebaasides ja Zotero, 4 tudengit.
- Magistritöö seminar (LTAT.00.006), andmebaaside koolitus. 21 tudengit.
- Sissejuhatus doktoriõpingutesse humanitaarteadustes (HVHV.00.020), Zotero koolitus, 40 tudengit.
- Sissejuhatus filosoofiasse (FLFI.00.001), andmebaaside ja infootsingu tutvustus, 24 tudengit.
- Teadusliku uurimistöö alused (HVAJ.00.013), raamatukogu ja andmebaaside tutvustus. 37 tudengit.
- Magistriseminar II: õpi- ja kirjaoskuste arendamine (HVKU.04.018), andmebaaside ja infootsingu tutvustus. 10 tudengit.
- Teadusprojekt (ARST.01.110), andmebaaside ja infootsingu koolitus. 35 tudengit.
- Professionaalne areng I (ARST.01.108), raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 37 tudengit.
- Etnoloogia ja folkloristika doktoriseminar (HVKU.03.026), andmebaaside tutvustus (inglise keeles), 8 osalejat.

Ekskursioonid raamatukogus

- Majandusteaduskonna esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 70 tudengit.
- Füsioteraapia esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 48 tudengit.
- Filosoofia ja semiootika esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja raamatukogu ekskursioon. 34 tudengit.
- Usuteaduskonna esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 10 tudengit
- Geenitehnoloogia esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 65 tudengit.
- Geograafia esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 12 tudengit.
- Geoloogia ja keskkonnatehnoloogia esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 24 tudengit.

- Arvutitehnika esmakursuslased (LOTI.05.024), raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 64 tudengit.
- Bioloogia ja elustiku kaitse esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 35 tudengit.
- Võõrkeeleõpetajad. 8 osalejat.
- Etnoloogia, folkloristika, kirjanduse ja teatriteaduse esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 39 tudengit.
- Skandinavistika esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 30 tudengit.
- Hambaarsti esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 37 tudengit.
- Arvutiteaduse esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 86 tudengit.
- Matemaatika ja matemaatilise statistika esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 104 tudengit.
- Ajaloo esmakursuslased, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 37 tudengit.
- Heino Elleri nimelise Muusikakooli gümnasistid, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 7 osalejat.
- USA ülikooli esindajad, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 36 tudengit.
- Poola raamatukogude delegatsiooni ekskursioon – 20 osalejat.
- Välisstudengitele mõeldud majaekskursioonidel osales 280 tudengit.
- Kehtna raamatukogu töötajad, raamatukogu ajaloo, hoone ja teenuste tutvustav ekskursioon. 22 inimest.
- Majandusteaduskonna magistrandid KAMA aine raames, raamatukogu tutvustus ja ekskursioon. 20 inimest.
- Katoliku Kooli gümnasistid, raamatukogu teenuste tutvustus ja ekskursioon. 23 osalejat.

TÜ sisekoolituse raames läbiviidud koolitused

- Scopus AI koolitus, Humanitaarvaldkonna õppejõud, 20 osalejat.
- Andmehaldusplaani koostamine, TÜ sisekoolitus TÜ teadlastele, 24 osalejat (veebis)
- Teadusandmete käsitlemine granditaotluses, TÜ sisekoolitus grandi taotlejatele, 40 osalejat (veebis)
- Teadusandmete käsitlemine granditaotluses, TÜ sisekoolitus grandi taotlejatele, 27 osalejat (veebis)
- Scopus AI koolitus, Pädevuspäev: Tehisaru ülikoolis, 30 osalejat.
- Avatud juurdepääsuga publitseerimine, TÜ andmehaldurite võrgustik, 47 osalejat.
- Euroopa Horisoni OA nõuded ja praktikad, TÜ Genoomika instituudi teadlased, 15 osalejat.

TÜ andmehaldurite võrgustikule läbiviidud koolitused (raamatukogu + väliskoolitajad)

- 23.04 - võrgustiku käivitusüritus: avatud teadus ja avatud juurdepääs, 52 inimest (6 tundi).
- 14.05 - andmehaldus, 49 inimest (6 tundi)
- 04.06 - DataDOI koolitus, 20 inimest (2 tundi)
- 11.09 - Teadusandmed ja infoturve (veebis), 24 inimest (2 tundi)
- 21.10 - Avatud teaduse teenused Tartu Ülikoolis, 11 inimest (3 tundi)
- 24.11 - Teadusandmete halduse praktiline ingliskeelne koolitus, 19 inimest (8 tundi)
- 25.11 - Teadusandmete halduse praktiline ingliskeelne koolitus, 15 inimest (8 tundi)
- 15.12 - Teadusandmed ja teaduseetik (veebis), 25 inimest (2 tundi)
- 18.12 - Teadusandmed ja andmekaitse (veebis), 19 inimest (2 tundi)

Koolitused gümnaasistidele

- E-kursuse “Infopädevus” materjalide baasil korraldati veebikursus Miina Härma Gümnaasiumile, mis disainiti arvestades kooli soove. Kursusel osales 106 gümnaasisti.
- Koostöö jätkus Hugo Treffneri Gümnaasiumi informaatika õpetajaga, kes kasutab infopädevuse e-kursust oma õppeaine raames, nii et selle läbivad kõik 11. klassi õpilased. Eraldi kursus oli kevadel ja sügisel. Lisaks käisid õpilased aktiivõppe programmi raames ka raamatukoguga kohapeal tutvumas. Kokku osales 235 õpilast.
- Koostöö ka Jaak Petersoni Gümnaasiumiga, kelle 11. õpilased läbisid aktiivõppeprogrammi “Miks Google’ist ei piisa” raames infopädevuse e-kursuse ning käisid sama programmi raames ka raamatukoguga tutvumas. Kokku osales 303 õpilast.
- Esmakordselt läbisid aktiivõppeprogrammi „Miks Goole’s ei piisa“ ka Herbert Masingu Kooli gümnaasistid. Osales 11 õpilast.

Koolitused partneritele

- Avatud teadus. Teadusandmed. Andmehaldusplaan. Eesti Kunstiakadeemia doktorandid, 18 osalejat.
- Avatud teadus. Andmehaldus. Kirmuse digihumanitaaria töörühm, 18 osalejat (veebis)
- How to Publish Open Access? A Practical Guide for Doctoral Students. Doktorikooli koolitus, 68 osalejat (veebis). 2 tundi
- Andmebaaside koolitus Tartu Kõrgem Kunstikool, 32 tudengit.
- Andmebaasid, Moldova doktorandid (Skytte instituudi kaudu), 6 osalejat.
- Teadusandmete halduse e-kursuse tutvustus, HARNO külalised, Ukraina kõrgkoolide delegatsioon, 8 osalejat (veebis)
- Avatud teaduse ja andmehalduse koolitus (inglise keeles) Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia välisdoktorandid ja -õppejõud, 30 osalejat
- Avatud teaduse ja andmehalduse koolitus, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia teadlased ja doktorandid, 50 osalejat
- Avatud teaduse ja andmehaldusplaanide koolitus, Andmekaitse Inspektsioon, 6 osalejat (veebis)
- Andmehaldusplaan, LIBER RDM töörühma korraldatud seminari kuulajad, 80 osalejat (veebis)
- Avatud teadus ja andmehaldus, Eesti doktorikooli korraldatud doktorantide juhendajate koolitus kõikidele kõrgkoolidele. 102 osalejat. (veebis)
- Open Access Series: Basic Knowledge and Importance of Open Science. Doktorikooli koolitus, 59 osalejat (veebis), 2 tundi.
- IFLA juhtimise ja turunduse sektsiooni kursuste sari: Let’s Talk Library Management. 10 osalejat (veebis).

Ekskursioonid ja haridusprogrammid näitustel

Näituse “Uneversum” raames viidi läbi haridusprogramm 27-le täiskasvanute ja laste grupile, kokku 450 osalejat. Programmid töötas välja Tervisemuuseum.

Näitusel „Õpetusest võrsub iva. Eestikeelsest loengukonspektist kõrgkooliõpikuni“ viidi läbi 8 kuraatorituuri, osalejaid 118.

Lisa 3. Töötajate publikatsioonid

VÄLJAANDED

Kolk, Kaspar (2025). *Trükitud raamatu esimene aastasada Eestis: raamatud, raamatukogud ja lugejad 15. sajandi teisest poolest 16. sajandi keskpaigani*. [Doktoritöö, Tartu Ülikool]. Tartu Ülikooli Kirjastus. <https://hdl.handle.net/10062/117485>

Teemus, Moonika, Ermel, Malle, Päll, Janika, Rand, Mare (2025). *Tartu klassik Karl Morgenstern 1770–1852: näituse kataloog = Tartu classicist Karl Morgenstern 1770–1852: exhibition catalogue*. Tartu Ülikooli Kirjastus

Vene, Ilmar (2025). *Jumalikkuse naabruses: raamatulembeseid mälestusi*. Ilmamaa

Scientia felina (2025). Tartu Ülikooli raamatukogu kalender. Koostaja Olga Einasto, disainer Regina Junkina, küljendaja Eliise Selisaar

ARTIKLID

Anderson, Jaanika (2025). "Rahvas algab raamatukogust". *Sirp*, 1. VIII (6.9)

Anderson, Jaanika (2025). "Tehisaruru toetab ja inspireerib mäluasutusi". *Sirp*, 28. III (6.9)

Läänelaid, A., Sohar, K., Daly, A., Van Ham-Meert, A., Paiste, P., **Kolk, K.**, Paloveer, K. & Suni, R. (2025). New evidence of re-use of an oak panel in Estonia: Covers of the fifteenth century Codex of Türi. *Journal of Cultural Heritage*, 73, 52–61. <https://doi.org/10.1016/j.culher.2025.02.015>

Friedenthal, Meelis. "Teadus ja kirjandus: 500 aastat mõtlemist Eesti- ja Liivimaal," *Akadeemia* 6, no. 435 (2025): 1020–27

Friedenthal, Meelis. "Paberilt päringuks, trükisest andmebaasiks: „Album academicumi“ (1632–1710) struktureerimine, analüüs ja visualiseerimine tehisintellekti kaasabil," *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi* 53 (2025): 26–45, <https://doi.org/10.15157/tyak.v53i.26267>

Friedenthal, Meelis, "Gabriel Sjöberg (ca. 1658–1704). Der produktivste Philosophieprofessor der Academia Gustavo-Carolina," in *Persönlichkeiten der Frühen Neuzeit in den baltischen Ländern*, vol. 30, ed. Norbert Angermann et al. (Lit Verlag, 2025)

Friedenthal, Meelis. "Daniel Sennert in Swedish Disputations 1600–1651," *Early Science and Medicine* 30, nos. 4–5 (2025): 555–68, <https://doi.org/10.1163/15733823-20251364>

Friedenthal, Meelis. "Eksortsismirätt ehk „Pankuch“. Ravitsemine, nõidumine ja leping Kuradiga sõjas laastatud Viljandis," *Tuna. Ajalookultuuri ajakiri* 4 (2025): 10–31

Friedenthal, Meelis. "Mõtete hoidlad," *Sirp*, August 8, 2025, <https://www.sirp.ee/motete-hoidlad/>

Friedenthal, Meelis. "Mida üldse tähendab meie ühine ajalugu lätlastega?," *Sirp*, August 8, 2025, <https://www.sirp.ee/mida-uldse-tahendab-meie-uhine-ajalugu-latlastega/>

Friedenthal, Meelis et al. "„Ei maksa karta, et Tartu vaim hääbub. Ta on pika kogemusega ja oskab ajaga kohaneda“," *Kultuur, Kultuur, EPL. Kultuur*, 2025, <https://kultuur.delfi.ee/artikkel/120389996/delfi-tartus-ei-maksa-karta-et-tartu-vaim-haabub-ta-on-pika-kogemusega-ja-oskab-ajaga-kohaneda>

Friedenthal, Meelis. "Keel, tehnoloogia ja sõltumatus," *Tuna. Ajalookultuuri ajakiri* 4 (2025): 119–26

Friedenthal, Meelis. "Talupoeg võis keskaegses ülikoolis haljale oksale jõuda," *ERR*, 26. mai, 2025, <https://novaator.err.ee/1609704930/meelis-friedenthal-talupoeg-vois-keskaegses-ulikoolis-haljale-oksale-jouda>

Kaseorg, Svea (2025). Kuidas tehisaru loomet ära tunda. *Raamatukogu*, 4.

Kaseorg, Svea (2025). Akadeemilise raamatukogu roll kriisides. *Raamatukogu*, 4. <https://www.rara.ee/uudised/akadeemilise-raamatukogu-roll-kriisides/>

Päll, Janika (2025). "Sixteenth-Century Greek Poetry on the Passion of Christ According to the Four Gospels." – Stefan Weise (ed.). *Griechischhumanismus des 16. Jahrhunderts - Lorenz Rhodoman im Kontext und digital*. Franz Steiner Verlag. (Palingenesia; 142), 131-158.

Päll, Janika (2025). "Code-switching in Early Modern Greek disputations." – JOLCEL (Journal of Latin Cosmopolitanism and European Literatures), 11. DOI: 10.21825/jolcel.89652.

Päll, Janika (2025). "“Kirjutati siin ainult enda jaoks”: Sündimata raamatud Eesti tõlkekirjanduses ehk käsikirja jäänud Homerose tõlgetest." – *Akadeemia*, 7, 1218–1248

- Roots, Andres** (2025). Teejuht muusikadžunglis [Avo Kartuli 75. sünnipäevaks]. – Muusika, 4. <https://www.ajakirimuusika.ee/teejuht-muusikadzunglis/>
- Tarkpea, Tiiu** (2025). Matemaatikaõpikud ja -terminoloogia. – Horisont, 2, lk 60
- Tarkpea, Tiiu** (2025). Füüsika õppematerjalid läbi aja. – Horisont, 3, lk 60
- Tarkpea, Tiiu** (2025). Eesti keeles programmeeritud teadmised: informaatika kõrgkooliõpikud. – Horisont, 5, lk 60
- Tiik, Marianne Marlene** (2025). Eestikeelsest loengukonspektist kõrgkooliõpikuni. – Horisont, 2, lk 60.
- Tiik, Marianne Marlene** (2025). Ülikool, keemia ja õpikud. – Horisont, 4, lk 60.
- Tiik, Marianne Marlene** (2025). Mõtisklusi eesti õpetusliku kirjasõna näituselt Tartu Ülikooli raamatukogus. – Oma Keel, 51/2, lk 17-23. https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2025/12/Motisklusi-eesti-opetusliku-kirjasona-naituselt_OK2025-2.pdf
- Vene, Ilmar.** (2025, 1. august). Keskaja renessanss – Aquino Thomas 850 [Raamatuarvustus: *Meie Isa palve seletus*, Aquino Thomas, ladina keelest tõlkinud ja kommenteerinud ning saatesõna kirjutanud S.-O. Paavel]. *Sirp*, 1. VIII, 37–38. <https://www.sirp.ee/keskaja-renessanss-aquino-thomas-850>

RAPORTID

- Kaseorg, Svea & Neerut, Lilian.** (2025). *Focus Group and Survey Report on the Role of Libraries During Crises in Estonia Implementation country: Estonia* (Version 1). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16036165>
- Lembinen, L.,** Schmidt, B., Van Nieuwerburgh, I., Schatz, M., & Heininga, V. E. (2025). ENLIGHT Open Science Toolkit. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17305714>
- Schmidt, B., Schatz, M., Sheehan, I., **Lembinen, L.,** Bahroun, N., Joy, C., Bennett, C., Lagvik, C., & van Nieuwerburgh, I. (2025). D7.2 ENLIGHT Open Science Status Quo & Opportunities #2. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15586177>

Lisa 4. Töötajate ettekanded konverentsidel ja seminaridel

Anderson, Jaanika. "Valgustusaja akadeemiline raamatukogu ja skulptuurid?" - Vaba Akadeemia, 25.07.2025

Einasto, Olga. "Tehisintellekti evolutsioon raamatukogutöös" – ettekanne mäluasutuste talveseminaril Käärikul, 17.02.2025

Einasto, Olga. "Library as a Stress-Buster: Supporting Student Well-Being Beyond Information" – poster-ettekanne IFLA WLIC 89. maailma raamatukoguhoidjate kongressil, Astana, 18.-23.08.2025

Ermel, Malle. „Eesti raamatust Tartu Ülikooli raamatukogus“ – Võrumaa Keskraamatukogu, Võru, 9. aprill 2025

Ermel, Malle. „Tartu Ülikooli raamatukogu – kultuurisild ajas ja ruumis“ – DBJW ja TÜ germanistika osakonna kevadseminar „Eesti-baltisaksa kirjanduslik risttee“, Tartu, 15. mai 2025

Ermel, Malle. „Tartu Ülikooli raamatukogu ajaloost, kogudest ning Oskar Lutsust“ – Tammelinna päevade salongiõhtu, Oskar Lutsu majamuuseum, Tartu, 17. september 2025

Ermel, Malle. „Tartu Ülikooli raamatukogu kui kultuurivaramu“ – Eesti Akadeemiliste Naiste Ühing, Tartu, 22. oktoober 2025

Friedenthal, Meelis. Ettekanne raamatuaasta avakonverentsil TÜ raamatukogus „Teadus ja kirjandus - 500 aastat mõtlemist Eesti- ja Liivimaal“, 29.10.2025

Friedenthal, Meelis. Raamatuesitlus ja vestlus Cornelius Hasselblattiga Berliini Eesti saatkonnas, 4.02.2025

Friedenthal, Meelis. Ettekanne Tartu-Grenoble filosoofia töötoas „Ühismeel ja aistingud keskajal ja varausajal“, 27.02.2025

Friedenthal, Meelis. Loeng Pärnus „Alkeemia ajaloost meil ja mujal“, 27.03.2025

Friedenthal, Meelis. Esinemine Ihamaru külakeskuses „Kohtumine Postiteel“, 23.04.2025

Friedenthal, Meelis. Ettekanne Pärnu muuseumis „Pärnu bürgermeister Michael Dau – pietismi teerajaja 17. sajandi Liivimaal“, 25.09.2025

Friedenthal, Meelis. Ettekanne Palmse mõisas „Jutluskirjandusest ja rahvaharidusest Viljandi koguduse pastori Rötger Beckeri 1644. aastal ilmunud jutlusekogumiku „Linteum Exorcisticum, oder der Bantuch“ näitel“, 16.10.2025

Friedenthal, Meelis. Esinemine ulmekirjanduse päeval Tallinna Südalinna Raamatukogus, 1.10.2025

Friedenthal, Meelis. Ettekanne Viljandi muuseumis „Nõidumisest ja lepingust Kuradiga Viljandi linnas 1644. Aastal“, 6.12.2025

Friedenthal, Meelis. Ettekanne raamatuaasta sümpoosionil Tarbeigavik ehk väiketrükiste varjatud maailm „Academia Gustaviana/Academia Gustavo-Carolina trükised“. 12.12.2025

Haak, Kristhel ja Paldre, Ene. ettekanne "Voldemar Ilja. Mees Võrumaa metsast ja tema Piiblid" osana raamatuaasta üritustesarjast Tartu Maarja kirikus 7.10.2025

Kaseorg, Svea & Neerut, Lilian (2025). *Supporting Citizen Science in Estonian Research Libraries*. Soome Rahvusraamatukogu veebiseminar "Engaging citizens, academic libraries, and research". Zoom, 26.03.2025, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2025040223517>

Kaseorg, Svea (2025). Posterettekanne „*Strengthening Civic Engagement Through Baltic Libraries*“. Posterettekanne. 9. Bibliothekskongress 2025, Bremen, Saksamaa, 25-26.06.2025, <https://opus4.kobv.de/opus4-bib-info/frontdoor/index/index/docId/19575>

Kaseorg, Svea & Neerut, Lilian (2025). Research Support and User Training at The University of Tartu. TU Delft Staffweek, TU Delft Library, 07.07.2025

Kaseorg, Svea (2025). Raamatukoguhoidja roll meedia- ja infopädevuste arendamisel infokorratuse ajastul. XVIII teadus- ja erialaraamatukogu päev, Tallinna Majanduskool, 22.10.2025

Kaseorg, Svea (2025). UT Action Plan. Navigating Balance: The Library's Role in Student Well-being. CAELUM töötuba, Kaunase Tehnikaülikool, 02.12.2025

Kala, Tiina, **Kolk Kaspar**. "Another Ex quo in context: Cm 16 from Tallinn City Archives" – International research seminar "Digital Livonia: For a digitally enhanced study of medieval Livonia", Tallinna Ülikool, 16.–17. Mai 2025

Kolk, Kaspar. „1525. aasta Liivimaa keeltes trükised Euroopa raamatuloolisel taustal“ – Oskar Kallase päev / XXX eesti raamatuteaduse konverents „Aeg-raamat-lugeja“, Eesti Kirjandusmuuseum, Tartu, 21. oktoober 2025

Kolk, Kaspar. „Rakvere raamatuloo esimene peatükk: frantsisklaste konvendi raamatud“ – ERÜ vanaraamatu toimkonna seminar, Rakvere, 3. detsember 2025

Mengel, Lilian. "Examples of developing the library environment". - Erasmus+ töötajakoolitus Târgu Mureși George Emil Palade ülikooli raamatukogus, Târgu Mureș, 27. mai

Mengel, Lilian. "Näiteid TÜ raamatukogu keskkonna arendamisest". - ERÜ kogude toimkonna sügisseminar, Tartu Linnaraamatukogu, 3. november

Päll, Janika. "The way of the dialectics of Agricola into the practice of oratio latina, taught by Lorenz Luden in the 17th century Academy of Tartu: the crossing paths of Sturm, Melanchthon and others" – Symposium on the History of Rhetoric: a Tribute to Marc van der Poel (1957-2022). Radboud University, Nijmegen, 10. jaanuar

Päll, Janika. "Eestikeelsed raamatud, mis jäid sündimata." – konverentsil "Eesti kirjanduse leksikon", Tartu ülikooli raamatukogu, 11.-12. aprill 2025,

Päll, Janika. "Les paraphrases bibliques grecques dans l'Helvetia humanistica." – Journée d'étude Humanistica Helvetica, 23. juuni

Päll, Janika. "Professor's assistance for speech writing: dispositions and useful phrases in XVIIth Century manuals from Estonia and Latvia" – The Nineteenth International Congress of the International Association for Neo-Latin Studies is being organized by the IANLS and Aix-Marseille University: le Néo-Latin, la langue et les langues, 17. juuli

Päll, Janika. "Ancient and modern languages, secular and religious contexts: the world of multilingual poetry from the Renaissance to the 20th century." – 16th International Conference of the Estonian Association of Comparative Literature. World Poetry Today: Production, Translation, Reception, 4. oktoober

Selisaar, Eliise. "A brief overview of the University of Tartu library environment design and a day in a life of one library user. - Erasmus+ töötajakoolitus Târgu Mureși George Emil Palade ülikooli raamatukogus, Târgu Mureș, 27. Mai

Sipria-Mironov, Elena. "Euroopa Horisoni nõuded ja praktikad". Seminar „Teadusandmed kaosest korrani – kogemuslood“, Tallinna Ülikool 22.05.2025

Sipria-Mironov, Elena. „Eesti avatud teaduse võrgustiku tutvustus“. Seminar „Teadusandmed kaosest korrani – kogemuslood“, Tallinna Ülikool 22.05.2025

Sipria-Mironov, Elena. "The Journey of Open Access in Estonia and at the University of Tartu". Erasmus+ töötajakoolitus Cagliari ülikoolis, Sardiinia (Itaalia), 03.10.2025

Tarkpea, Tiiu. "Teadusandmete haldamisega seotud tegevused Eestis ja TÜ-s", Ettekanne TÜ andmehaldurite võrgustiku avaüritusel 14.05.2025

Tarkpea, Tiiu. "Teadusandmed Horisoni projektides". Ettekanne DataCite Eesti konsortsiumi seminaril 22.05.2025

Tarkpea, Tiiu. "Joint RDM work in Estonia". Finnish RDM training for Data Stewards, 26.09.2026

Lembinen, Liisi. "Leadership in Libraries: How do library directors make decisions?" IFLA Section of Management and Marketing: Let's Talk Library Management, 13.03.2025

Lembinen, Liisi. "Tartu Ülikooli andmehaldurite võrgustiku käivitusüritus: avatud teadus", 23.04.2025

Lembinen, Liisi. Heli Kautonen, "Applying Decision-Making Models in Library Leadership in Time of AI", LIBER Annual Conference, 03.07.2025

Lembinen, Liisi. "Basics of Open Science", Eesti Doktorikooli avatud juurdepääsu veebiseminaride seeria, 24.09.2025

Lembinen, Liisi. "Data Steward Networks in Estonia." Finnish RDM training for Data Stewards, 26.09.2026

Teemus, Moonika. „Karl ja Gerhard von Kugelgeni kirjavahetusest Karl Morgensterniga“ – näituse „Kugelgenid. Ühe baltisaksa perekonna lugu“ publikuprogramm, Tartu Linnamuuseum, 24. aprill 2025

Teemus, Moonika. „Ludwig von Maydell ja Tartu puugravüüritöökoda“ – seminar „Friedrich Ludwig von Maydelli kirjad: suur arhiivileid“, Eesti Kunstiakadeemia, Tallinn, 21. mai 2025

Teemus, Moonika. „Meine Beschäftigen: Karl Morgenstern’s Diaries at the University of Tartu Library.“ – LAGOOS workshop „Diaries of Scholarship“, Leopold-Franzens-Universität Innsbruck, 19. september 2025

Lisa 5. 2025. aastal eksponeeritud näitused

2025. aastal eksponeeriti kogu hoones 38 näitust, lisaks koostati 50 raamatukokku saabunud uudiskirjanduse näitust.

Raamatukogu töötajate koostatud näitused (9)

Eesti luuleraamat 2024: algupärandeid ja kordustrukke. 24.01.-27.02.2025. Koostajad Marianne Marlene Tiik ja Margit Leesik, kujundaja Lilian Mengel

Eesti proosaraamat 2024: algupärandeid ja kordustrukke. 24.01.-27.02.2025. Koostajad Marianne Marlene Tiik ja Margit Leesik, kujundaja Lilian Mengel

Aastanäitus

Õpetusest võrsub iva. Eestikeelsest loengukonspektist kõrgkooliõpikuni. Eesti raamatu ja kirjakeele 500. aasta tähtpäevanäitus. 30.01.-31.12.2025. Peakuraator Marianne Marlene Tiik, projektijuht ja kujunduskonseptsiooni autor Lilian Mengel, graafiline disainer Eliise Selisaar. Erialade kuraatorid Katri Armolik, Signe Bachmann, Kristhel Haak, Jelena Ivanova, Avo Kartul, Agnes Kivi, Marika Liivamägi, Kaire Maimets, Pille Naggel, Ivika Pall, Svea Pärsimägi, Kaarina Rein, Vilve Seiler, Tiit Tarkpea, Moonika Teemus, Eda-Riin Tuuling, Elo Tõnisoo. Avamisel 30.01.2025 esinesid Jaanika Anderson, Mari Moora, Lilian Mengel ja Marianne Marlene Tiik. Musitseeris Jaan Pehk.

In memoriam. Krista Aru (1.08.1958-25.02.2025). 27.02.-13.03.2025. Koostaja Marianne Marlene Tiik, kujundaja Lilian Mengel

Emakeelepäev 2025. Auhinnatud tõlkeid. 14.03.-14.04.2025. Koostaja Agnes Kivi, kujundaja Eliise Selisaar

Kirjandusfestivalil Prima Vista osalevate autorite raamatute väljapanek. 23.04.-12.05.2025. Koostaja Svea Kaseorg

Raamatute väljapanek professor Aigi Rahi-Tamme juubeliks. 04.08.-05.09.2025. Koostaja Agnes Kivi
Bibliofiil Peeter Tulviste. Tulviste isikliku raamatukogu pärlid. 28.10.2025-14.03.2026. Kuraator Tõnu Kollo, tekstid Tõnu Kollo, Tiina Kruup, Liisi Laineste, Liina Lukas, Taavi Pae, Erki Tammiksaar ja Tiia Tulviste. Projektijuhid Sirli Maripuu, Lilian Mengel ja Aune Valk. Kujundaja Maarja Roosi. Avamisel 28.10.2025 esinesid Jaanika Anderson, Toomas Asser, Tõnu Kollo ja Tiia Tulviste. Kirjastus Ilmamaa ja koostaja Eve Kikas esitlesid Peeter Tulviste artiklikogumikku "Mõtelda ning mõista".

Tartu Ülikoolis 2025. aastal kaitstud doktoritööd. 28.11.-18.12.2025. Koostajad Marianne Marlene Tiik ja Agnes Kivi

Külalisnäitused (22)

Uneversum. Tervisemuuseumi uneteemaline näitus. 7.02.-30.12.2025

Kevadeootuse vaba voolamine. Merle Ambre akvarellid. 7.02.-17.03.2025

100 aastat setode perekonnanimesid. Setomaa Muuseumite rändnäitus. 12.02.-16.03.2025

Elise Aun. Unustatud neiu Setomaalt? Setomaa Muuseumite rändnäitus. 12.02.-27.04.2025

Tähekirjadest kirjatähtedeni. Tartu observatooriumi näitus. Raamatunäituse koostajad Karin Pai, Laurits Leedjärv, Taavi Tuvikene ja Uno Veismann. Tekstide autor Laurits Leedjärv, kujundaja Maarja Roosi. 27.02.-24.04.2025

Abstraktid. Kei Olbrei akrüülmaalid. 7.03.-27.04.2025

Poesia. Tartu Lastekunstikooli õpetajate loomingu näitus. 18.03.-27.04.2025

Kokkumäng. Tartu Lastekunstikooli õpilaste valikainete näitus. 5.05.-5.06.2025

Kui nüüd päris aus olla, siis ... Helinäitus vabade kunstide professori Kadri Voorandi kursusel loodud lugudest. 6.05.-21.06.2025.

Inimene loeb. Konrad Mägi Ateljee aastanäitus. 9.06.-20.08.2025

Exciting Minds: Estonian Research Excellence Showcase – ERC Grants Across the Years. Eesti Teadusagentuuri Brüsseli esinduse eestvedamisel valminud näitus Eesti päritolu või Eestis tegutsevatest Euroopa Teadusnõukogu (ERC) grandisaajatest ja nende teadustöödest. 12.06.-19.08.2025 <https://researchinestonia.eu/ERC/en/>

Valgusega kirjutamine. Viljandi fotoringi fotograafide pildid loodusest ja linnaelust. 24.07.-28.09.2025

Meremuuseumi haruldased merekaardid. 11.08.-21.09.2025

100 aastat logopeediat Eestis, 35 aastat Eesti Logopeedide Ühingut. Logopeediat tutvustav mobiilne mininäitus. 19.09.-17.10.2025

“Ma peaksin suutma, Angelo”. Triin Kerge ja Aksel Haagenseni kuues ühine näitus. 22.09.-19.10.2025

Linnad ja näod. Mellnovi galerii ligi 120 kunstiteosest koosnev väljapanek. 30.09.-30.11.2025

Rahvusvaheline džässfestival Tallinn 1967. Kajastused 58 aastat tagasi toimunud muusikasündmusest, vaadata sai ka Eesti Telefilmis valminud linateost „Jazz 1967“. Väljapaneku koostas Ahto Külvet Psühhodisko XI konverentsi raames. 8.10.-31.10.2025

Mõjumaastikud. Merle Ambre Islandi ja Uus-Meremaa loodusest inspireeritud akvarellid. 31.10.-31.12.2025

Ükskord nõukaajal... Kerttu Saarelaidi viis pilti. 31.10.-31.12.2025

Hingemaastikud hõbedas. Eesti Filigraani Liidu kümne ehtekunstniku ühishäitus. 29.11.2025-18.01.2026

Kaizen. Helle Lõhmuse ja Maret Suurmets Kuura ühishäitus, nende loodud graafika, joonistused, maalid ja siiditrukis tehtud tööd. 8.12.2025-8.02.2026

Meie lood. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Haridus- ja Noorteameti ja Sotsiaalkindlustusameti koostöös valminud näitus. 16.12.2025-16.01.2026

Prima Vista kunstiprogramm (7)

Lugejad. Signe Oidekivi ja Liisa Nurme foto- ja videonäitus Prima Vista festivali tegijatest, esinejatest ja osalejatest. 29.04.-18.07.2025

Vaade ja imesta. Jonna Kubu maalid Jan Kausi teose “Vaade” põhjal. 29.04.-18.07.2025

Eesti Raamatu Aasta piltvaiba kavand. Autorid Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna IV kursuse tudengid Sofia Lanman, Marite Rikkas, Inger Tammela ja Kristiin Kuuslap. 29.04.-18.07.2025

Sinu minu meie ei ole sama. Gobeläänide autorid Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna III kursuse tudengid Sigre Kodasma, Hanna-Maria Org, Grete Ottis ja Liisi Tasso. 29.04.-18.07.2025

Minu sees on kaks hunt. Helen Bunderi maalid. 29.04.-18.07.2025

“Kalõvipoig”. Linoollõikes illustratsioonid võrukeelsele “Kalõvipojalõ”. **Lauri Sommeri raamat**

“Lugusid lõunast”. Linoollõiked ja valik lindistusi vanadelt kassetidelt. Toomas Kuusingu kaksinäitus. 30.04.-18.07.2025

Lisa 6. Tartu Ülikooli raamatukogu meediakajastused aastal 2025

Meediakajastustes ei sisaldu raamatukogu töötajate kirjutatud artiklid. Need on lisatud publikatsioonide loetellu (vt Lisa 3. Töötajate publikatsioonid).

Jaanuar

[Tõnis Vilu: ma tunnen, et mind on loetud ja meeles peetud](#), 17.01, Tartu [Postimees](#)
[Ajaloolane: Tartu pärmivabriku juht läks Dorpati nime pärast kohtusse](#), 20.01, novaator.err.ee
[Eesti Raamatu Aasta saab Toomel avapaugu](#), 27.01, Tartu [Postimees](#)
[Näitus “Uneversum” aitab parandada und](#), 28.01, Õpetajate Leht
[President kuulutas Tartus Eesti raamatu aasta alanuks](#), 30.01, Tartu [Postimees](#)
[Friedrich Puksoo auhinna pälvis Malle Ermel](#), 30.01, Tartu [Postimees](#)

Veebruar

[Piibel, aabits ja entsüklopeedia ning nende väiksemad velled](#), 01.02, Universitas Tartuensis
[Olaf Esna: Raamat on tõeliselt väärt, kui oskad seda lugeda](#), 05.02, Pärnu [Postimees](#)
[Raamatukogu sulgemisest elektrisüsteemi sünkroniseerimisel Mandri-Euroopaga](#), 07.02, Vikerraadio
[Ülikooli raamatukogu paneb elektriseadmete kaitseks kaheks päevaks ukseid kinni](#), 07.02, Tartu [Postimees](#)
[Eesti kirjakeel sündis protestantlikus ruumis, mis tõstis esile raamatu](#), 12.02, Eesti Kirik
[Ülikooli raamatukogus saab näha ligi 200 aasta vanuseid õppematerjale](#), 13.02, Universitas Tartuensis
[Andres Roots esitleb Inglismaal salvestatud plaati](#), 20.02, Tartu [Postimees](#)
[Urmas Sutrop Krista Aru meenutades: Kunagi kirjutab keegi temas veel monograafia](#), 25.02, Delfi
[Toomas Asser: Krista Aru tegi olulisi juhtimisotsuseid hea ja ausa inimesena](#), 25.02, ERR
[Ülikooli raamatukogus on avatud kaastunderaamat Krista Aru mälestuseks](#), 25.02, Tartu [Postimees](#)

Märts

[Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing tunnustas parimaid raamatukoguhoidjaid](#), 01.03, [Postimees](#)
[Raamatukoguhoidjate ühing jagas tunnustusi](#), 04.03, Tartu [Postimees](#)

Aprill

[Valgusmaaling aitas Pallase tudengil teha näituse Toomel pimedale pööningule](#), 12.04, Tartu [Postimees](#)
[Ühine raamatukogude süsteem teeb teadusraamatukogusid murelikuks](#), 22.04, ERR
[Ilmar Vene mälestustest paistab varjamatut raamatulembust](#), 23.04, Tartu [Postimees](#)

Mai

[Prima Vista kunstinäitused Tartu Ülikooli raamatukogus](#), 02.05, Vikerraadio
[Rännak vanade sõpradega](#), 06.05, Õpetajate Leht
[President Alar Karis avas Dresdenis Eesti-Saksa suurima kunstikoostöö näituse](#), 08.05, goodnews.ee
[GALERII: Algab suur lugemisaasta lugejauuring](#), 14.05, [Postimees](#)

Juuni

Raamatu aasta lugemisuuring „Eestlane ja raamat”, 10.06, Võrumaa teataja (printversioon)
[Rahvusvahelise haruldaste raamatute varastamise skeemi juured viivad Venemaale](#), 12.06 [Postimees](#)
[Grusiinidest pikanäpumehed rüüstasid nii Tartu kui ka Tallinna raamatukogusid](#), 12.06, [Postimees](#)

Juuli

[Rahvaraamatukogu seaduse eelnõu tekitab pahameelt](#), 04.07, Tartu [Postimees](#)

August

[Rahvas algab raamatukogust](#), 01.08, Sirp

[Kui grant kõneleks ehk Vestlused teaduse telgitagustes](#), 08.08, Sirp

September

Ülikool, keemia ja õpikud, 01.09, Horisont (printversioon)

[Kes tahab saada raamatukogutöötajaks?](#), 01.09, ajakiri Raamatukogu

[Esitlusele tuleb Karl Morgensterni näituse kataloog](#), 16.09, Tartu Postimees

[Teaduskirjastuste miljardiäri surub Eesti teaduse maksumüüri taha](#), 18.09, novaator.err.ee

[Eesti lugu. Raamatu aasta. Karl Morgenstern.](#) 20.09, Vikerraadio

Oktoober

[Suuremad meediaväljaanded keerasid oma arhiivi Digaris avalikkuse eest lukku](#), 06.10, ERR

[Neljasaja euro eest vinüüle vähem kui tunniga ehk Taas peeti plaadilaata](#), 05.10, Tartu Postimees

Plaadilaat tõi melomaanid taas kokku, 08.10, Tartu Postimees (printversioon)

[Konverents Tartu retroversumi keskpunktis](#), 10.10, Sirp

Tartu ülikooli raamatukogus tuleb eesti raamatu päeval juttu kirjastamisest, 22.10, Tartu Postimees (printversioon)

Raamatukogus vesteldakse novembris toimuvast festivalist Tartu Folk, 28.10, Tartu Postimees (printversioon)

November

[Vanim säilinud läti aabits ehk nn Tartu aabits viidi Riiga näitusele](#), 05.11, Tartu Postimees

[«Tartu aabits» viiakse lätlastele vaatamiseks](#), 06.11, ERR

[Riias tähistati eesti ja läti raamatu 500. aastapäeva](#), 08.11, ERR

Võimalus tutvuda Peeter Tulviste raamatukoguga, 11.11, Tartu Postimees (printversioon)

[Juba teist korda toimub arstitudengite korraldatud Karjäärpäev](#), 17.11, med24.ee

Detsember

[Akadeemilise raamatukogu roll kriisides](#), 01.12, ajakiri Raamatukogu

[Tuleviku raamatukoguhoidjale: kuidas avatud teadus ehitab silda akadeemilisest maailmast teadmiste juurde?](#), 01.12, ajakiri Raamatukogu

[Rahvusvahelised raamatuargad harjutasid kätt Eestis ja Lätis](#), 17.12, ERR/Pealtnägija

Lisa 7. Töötajate nimekiri seisuga 31.12.2025

Administratsioon

Jaanika Anderson, direktor (1,0)
Liisi Lembinen, arendusdirektor (1,0)
Kersti Kuusemäe, administratiivjuht (1,0)
Herdis Olmaru, kommunikatsioonijuht (1,0)
Elena Sipria-Mironov, projektijuht (1,0)

Kultuurikeskkonna osakond (loodud 01.01.2025)

Lilian Mengel, kultuurikeskkonna juht (1,0)
Eliise Selisaar, disainer (1,0)
Arno Hellat, audiotehnik (1,0)
Katriin Kaljovee, konverentsikeskuse juht (1,0)
Hendrik Tamm (1,0)

Erialainfo osakonna töötajad

Karmen Lauk, osakonnajuhataja (1,0)
Signe Bachmann, erialainfo peaspetsialist (1,0)
Svea Kaseorg, erialainfo peaspetsialist (1,0)
Eda-Riin Tuuling, erialainfo spetsialist (0,5)
Pille Naggel, erialainfo spetsialist (1,0)
Ivika Pall, erialainfo spetsialist (1,0)
Tiiu Tarkpea, teadusandmete peaspetsialist (1,0)
Elo Tõnisoo, erialainfo spetsialist (1,0)
Vilve Seiler, infopädevuse koordinaator, erialainfo peaspetsialist (0,8)

Infosüsteemide osakond

Piret Zettur, osakonna juhataja (1,0)
Küllli Moont, infosüsteemi peaspetsialist (1,0)
Kalju Kill Kask, süsteemiadministraator (1,0)
Anneli Sepp, raamatukogu infosüsteemi peahaldur (0,5)
Risto Mustonen, IT peaspetsialist (1,0)
Heiki Epner, digikogude analüütik (0,5)
Liisi Tõnisson, digikogude peaspetsialist (1,0)
Ursula Taela, digitaliseerija (1,0)
Natalja Gordejeva, digitaliseerija (1,0)
Merilen Ivas-Oprelianska, andmehaldur (1,0)
Martin Pajuste, tarkvaraarendaja (1,0)
Kai Samarüütel, digitaliseerimise spetsialist (1,0)
Aivar Urboja, digitaliseerija (0,5)

Kogude arenduse osakond

Kristhel Haak, osakonna juhataja (1,0)
Marje Burenkov, raamatukoguhoidja (1,0)
Liina Espenberg, raamatukoguhoidja (0,75)
Mare Kahi, raamatukoguhoidja (1,0)
Natalja Kapajeva, assistent (1,0)
Kaisa Kauksi, raamatukoguhoidja (1,0)
Anne Kliimask, raamatukoguhoidja (1,0)
Kaili Kliimask, raamatukoguhoidja (1,0)
Kaja Kruus, raamatukoguhoidja (0,8)
Lilia Kylv, erialaraamatukogude peaspetsialist (0,8)
Piret Ladva, raamatukoguhoidja (1,0)
Marika Liivamägi, raamatukoguhoidja (1,0)

Marika Meltsas, elektrooniliste andmebaaside peaspetsialist (0,5)
Marina Ostrovskaja, raamatukoguhoidja (0,8)
Kersti Pedak, raamatukoguhoidja (1,0)
Terje Rand, raamatukoguhoidja (1,0)
Siiri Reinola, raamatukoguhoidja (1,0)
Ilona Runnel, raamatukoguhoidja (1,0)
Tiina Tolli, raamatukoguhoidja (1,0)
Silja Tänavots, raamatukoguhoidja (1,0)
Kertu Uri, arhiivkogu kuraator (1,0)
Tuuli Vähk, raamatukoguhoidja (1,0)

Käsikirjade ja haruldaste raamatute osakond

Moonika Teemus, osakonna juhataja (1,0)
Aili Bernotas, raamatukoguhoidja (0,5)
Malle Ermel, raamatukoguhoidja(1,0)
Nataliia Gradoboeva, raamatukoguhoidja, (1,0)
Kaspar Kolk, raamatukoguhoidja (0,5)
Laura Laanisto, raamatukoguhoidja, (1,0)
Sulo Lembinen, raamatukoguhoidja (1,0)
Ülle Mölder, raamatukoguhoidja (1,0)
Irina Opletajeva, raamatukoguhoidja (1,0)
Ene Paldre, raamatukoguhoidja (0,5)
Ave Teesalu, raamatukoguhoidja (0,5)

Muusikaosakond

Kaire Maimets, osakonna juhtaja (0,5)
Avo Kartul, raamatukoguhoidja (1,0)
Svea Pärsimägi, raamatukoguhoidja (1,0)
Andres Roots, raamatukoguhoidja (0,5)

Säilitus- ja konserveerimisosakond

Tii Nurmsalu, osakonna juhataja (1,0)
Triin Hellat, konservaator-köitja (1,0)
Anneli Jõgi, köitja-abirestauraator (1,0)
Külli Põhjala, mass-neutraliseerimiskeskuse spetsialist (1,0)
Tiina Tensing, konservaator-restauraator (1,0)

Teaduskeskus

Vahur Aabrams, EEVA projektijuht (0,5)
Meelis Friedenthal, Läänemere regiooni intellektuaalse ajaloo kaasprofessor (0,5)
Janika Päll, Helleno-Nordica projektijuht (0,2)

Teenindusosakond:

Olga Einasto, osakonna juhataja (1,0)
Lembi Abel, raamatukoguhoidja (1,0)
Katrín Allas, lugejateenindaja (0,75)
Katri Armolik, raamatukoguhoidja (1,0)
Tiiu Täpsi, raamatukoguhoidja (0,5)

Marju Butlers, lugejateenindaja (0,75)
Ester Ilja, lugejateenindaja (0,5)
Maire Isotamm, raamatukoguhoidja (1,0)
Jelena Ivanova, raamatukoguhoidja (1,0)
Larissa Kivenko, assistent (1,0)
Agnes Kivi, raamatukogudevahelise laenutuse peaspetsialist (1,0)
Marten Kolk, lugejateenindaja (0,7)
Anastassia Kortšinskaja, lugejateenindaja (1,0)
Katrín Kärgerberg, raamatukoguhoidja (1,0)
Jelena Kürsa-Sidharthan, raamatukoguhoidja (1,0)
Hanna Maria Laur, infospetsialist(1,0)
Margit Leesik, raamatukoguhoidja (1,0)
Kadri Nelis, ajalehtede kogu kuraator (1,0)
Silvia Peets, assistent (1,0)
Kadi Prii, lugejateenindaja (0,5)
Anu Rjabinin, raamatukoguhoidja (1,0)
Ann-Marii Salutee, lugejateenindaja (0,5)
Marianne Marlene Tiik, raamatukoguhoidja (1,0)
Aili Tomingas, assistent (1,0)
Aira Tonka, lugejateenindaja (1,0)
Sirli Maripuu, lugejateenindaja (1,0)